

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra antropologie a zdravotní péče

Bakalářská práce

Aneta Vrbová

Pedagogika – Sociální práce

**Informovanost žáků středních škol o sexuální orientaci
se zaměřením na bisexualitu**

Olomouc 2017

Vedoucí práce: Mgr. Petr Zemánek, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Informovanost žáků středních škol o sexuální orientaci se zaměřením na bisexualitu“ vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

V Olomouci dne.....

Podpis.....

Poděkování

Děkuji Mgr. Petru Zemánkovi, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a materiálůvých podkladů k práci. Děkuji své rodině, blízkým a také přátelům, že při mně stáli, podporovali mě a měli se mnou trpělivost. Děkuji všem respondentům, kteří se podíleli na mém výzkumu za ochotu a spolupráci.

OBSAH

OBSAH.....	5
ÚVOD.....	7
1 CÍL PRÁCE.....	9
2 TEORETICKÉ POZNATKY.....	10
2.1 Sexualita a vymezení základních pojmů.....	10
2.1.1 Sexuální identifikace.....	10
2.1.2 Sexuální orientace.....	12
2.1.3 Sexuální chování.....	15
2.1.4 Sexuální deviace.....	15
2.2 LGBT.....	18
2.2.1 Historie LGBT komunity v českých zemích.....	19
2.2.2 Vlajky hrdosti.....	21
2.3 Bisexualita.....	23
2.3.1 Přístupy k bisexuální identitě.....	24
2.3.2 Koncepty bisexuality.....	25
2.3.3 Bisexuální symboly hrdosti.....	27
2.3.4 Osobnosti s bisexuální orientací.....	27
2.4 Diskriminace a homofobie (bifobie).....	28
2.4.1 Dělení diskriminace.....	28
2.4.2 Homofobie a bifobie.....	29
2.4.3 Antidiskriminační zákon.....	31
2.5 Coming out.....	32

2.5.1	Fáze coming outu	32
2.6	Registrované partnerství	34
2.6.1	Práva a povinnosti	35
2.6.2	Adopce.....	36
3	METODIKA PRÁCE	42
3.1	Metodika výzkumu	42
3.2	Příprava.....	42
3.3	Cíle výzkumu.....	43
3.4	Charakteristika výzkumného souboru	43
3.5	Výzkumná metoda – dotazník	43
4	VÝSLEDKY VÝZKUMU	45
5	DISKUZE	64
	ZÁVĚR.....	66
	SOUHRN.....	67
	SUMMARY	68
	REFERENČNÍ SEZNAM	69
	Právní předpisy a zákony.....	69
	Monografie a časopisy.....	69
	Internetové stránky	71
	Seznam použitých symbolů a zkratk	73
	Seznam obrázků.....	74
	Seznam tabulek.....	76
	Seznam příloh.....	78
	PŘÍLOHY	
	ANOTACE	

ÚVOD

„Jestli je homosexualita nemoc, pojd' me všichni zavolat do práce: Ahoj, dneska nemůžu pracovat, pořád jsem queer.“

Robin Tyler (1979)

V bakalářské práci se budu zabývat několika tématy, z nichž každá bude mít svou část. První z nich bude definování základních pojmů – sexuální orientace, sexuální identifikace, deviace, apod. Další částí jsou všeobecné informace o LGBT menšině, historie v ČR a vlajky hrdosti a jejich význam. Třetí částí je diskriminace, homofobie a antidiskriminační zákon. Coming out je čtvrtou částí bakalářské práce a poslední částí je registrované partnerství a adopce homosexuály.

V praktické části bude vyhodnocení dotazníkového šetření, které proběhlo v zimě 2016, kde se pokouším zjistit informovanost a postoje a názory dnešních studentů středních škol.

Toto téma jsem si vybrala hlavně z důvodu, že i dnešní mladiství ví poměrně málo o této problematice, ale také z důvodu mého vlastního coming outu před několika lety. Chtěla bych tímto lidem sdělit, že odlišná sexuální orientace není nic špatného ani nic, za co by se měli ostatní stydět. Ale že by měli být hrdí na to, jací jsou, protože v současnosti je hrdost člověka hodně důležitá. Být hrdý na svou odlišnost není vychloubání, že jsme jiní, ale je to poukázání na to, že jsme zdravě sebevědomí a nestydíme se za tom kým jsme.

TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je charakterizovat pojem sexuální menšina a následně podrobněji popsat každou z hlavních sexuálních menší, převážně však bisexualitu. Prostřednictvím kvantitativního dotazování, technikou dotazníku, posoudit úroveň informovanosti žáků gymnázia, v okrese Přerov, o sexuálních menšinách a dále také zjistit názory respondentů na určité situace v této oblasti.

Výsledky výzkumu mají charakterizovat současnou informovanost a zjistit jaké postoje současná mládež v uvedené problematice zastává.

Bakalářská práce není určena pouze pro pedagogické pracovníky či studenty gymnázia, ale může se stát také zdrojem nových poznatků pro kohokoliv, kdo má zájem o problematiku sexuálních menšin.

2 TEORETICKÉ POZNATKY

Sexuální orientace je v posledních letech velmi omílané téma, ať už mezi mladými či staršími lidmi. Existuje spousta různých informačních zdrojů, které se touto problematikou zabývají, a proto je vhodné vymezit základní pojmy, které spolu souvisí.

Teoretická část bakalářské práce prezentuje aktuální a dostupné poznatky. Definiuje typy sexuálních orientací a také související pojmy. Důraz bude však kladen nejvíce na bisexuální orientaci, diskriminace, coming out a registrované partnerství.

2.1 Sexualita a vymezení základních pojmů

Sexualita označuje souhrn jevů a vlastností, které vyplývají z pohlavních rozdílů.¹ Projevuje se chováním, prožíváním a cítěním a zahrnuje v sobě též sexuální uspokojení a rozmnožování.² Sexualitou se podrobně zabývá sexuologie, která řeší různé odchylky a poruchy v sexuální oblasti.

V lidské sexuální motivaci jsou rozlišovány čtyři základní vlastnosti:

- sexuální identifikace (sexuální role);
- sexuální orientace (preferenze objektu);
- sexuální chování (sexuální aktivita a zralost);
- sexuální deviace.

2.1.1 Sexuální identifikace

Sexuální identita či sexuální identifikace určuje, zda se jedinec považuje za muže či ženu. Začíná se formovat mezi dvanáctým a osmnáctým měsícem, kdy si dítě začne uvědomovat svoji příslušnost vůči jednomu z pohlaví a tato příslušnost následně určí jeho

---

¹ CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994, s. 53. ISBN 80-7169-115-1.

² JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.

společenskou roli dívky či chlapce.³ To, jak se člověk vnímá, nemusí být nutně v souladu s jeho pohlavím. Může se stát, že již v dětství si chlapec hraje s panenkami, či naopak dívka s autičky. Společnost v nich však vidí to, kým vzhledově jsou, ačkoliv oni sami se cítí být někým jiným.

Může se ale stát, že již v dětství se projevují i vzhledové rysy opačného pohlaví. V tomto případě mluvíme o maskulinních a feminních rysech.⁴

2.1.1.1 Transsexualita

Transsexualita bývá označována jako porucha sexuální identifikace, kdy je tělesný vzhled v nesouladu s psychikou, čili muž se cítí být ženou a naopak. Takový jedinec nemá pozitivní přístup ke svému tělu a z tohoto důvodu může docházet i k sebepoškozování či pokusům o sebevraždu. Rozlišují se dva typy transsexuality – MtF (Male to female = muž se cítí být ženou) a FtM (Female to male = žena se cítí být mužem).⁵

2.1.1.2 Intersexualita

Tento termín byl zaveden v roce 1915 americkým genetickým vědcem německého původu Richardem B. Goldschmidtem.⁶ Označuje osoby, které se narodily s mužskými i ženskými genitáliemi zároveň a není u nich tedy jasné, jakého jsou pohlaví. Takoví jedinci nemají zdravotní problémy a mohou žít plnohodnotný život s oběma pohlavními orgány.⁷

2.1.1.3 Transvestitismus

Jedná se taktéž o poruchu sexuální identity, tentokrát je však psychická i tělesná stránka v souladu, avšak jedinec má potřebu se převlékat do šatů opačného pohlaví. Tento pojem

---

³ BRZEK, A., PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J. *Třetí pohlaví?* Praha: Scienta Medica, 1992, s. 38. ISBN 80-85526-03-4.

⁴ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti.* Praha: Karolinum, 2000, s. 17. ISBN 80-7184-954-5.

⁵ Transsexualita [online]. [cit. 20. 2. 2017]. Dostupné na: http://www.transsexualita.cz/?page_id=51

⁶ Antropologický slovník [online]. [cit. 20. 2. 2017]. Dostupné na: <https://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>

⁷ FAFEJTA, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality.* Věrovany: Jan Piskiewicz, 2004, s.39. ISBN 80-8676-806-6.

přeneseně souvisí s termínem travestie. Travestité se však nepřevlékají do šatů opačného pohlaví z důvodu uspokojení potřeb, ale kvůli zábavě.⁸

2.1.2 Sexuální orientace

Sexuální orientace je dle Procházky „trvalou a neměnnou charakteristikou každého člověka. Vyjadřuje, že při volbě erotického partnera a své citové náklonnosti dáváme někomu přednost, muži nebo ženě.“⁹

Nejčastěji ve společnosti převažuje přitažlivost k opačnému pohlaví – heterosexuality. Existuje však také přitažlivost vůči stejnému pohlaví – homosexualita a pokud je přitažlivost stejná vůči oběma pohlavím, jde o bisexualitu. Procházka ve své knize *Coming out* (2002) srovnává sexuální orientaci se sexuálním chováním a identifikací:

	Orientace	Chování	Identifikace
Heterosexuální	96 %	90 %	95-97 %
Homosexuální	4 %	2-3 %	2-3 %
Bisexuální	méně než 1 %	8 %	1 %

Tab. 1: Odhady četnosti jevů v populaci¹⁰

Z výše uvedené tabulky je zajímavá poměrně vysoká hodnota u bisexuálního chování oproti ostatním dvěma hodnotám. Jde o to, že velké procento lidí, zejména pak žen, je tolerantní vůči sexuálnímu styku s jinou ženou a svým partnerem. Tímto se zvyšuje procento u bisexuálního chování.

Bisexualita ve společnosti však není plně tolerována a nepovažuje se ve většině případů za plnohodnotnou sexuální orientaci, ačkoliv byla podporována i zakladatelem psychoanalýzy Sigmundem Freudem.

⁸ Vláda České republiky. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgenderové menšiny v ČR* [online], s. 11. Dostupné na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/ANALYZA_final.pdf

⁹ PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe* [online]. Brno: STUD Brno, 2002, s. 11. ISBN 80-238-8850-1. Dostupné na: <http://www.gejt.cz/images/stories/dokumenty/cteni/comingout2002.pdf>

¹⁰ PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe* [online]. Brno: STUD Brno, 2002, s. 5. ISBN 80-238-8850-1. Dostupné na: <http://www.gejt.cz/images/stories/dokumenty/cteni/comingout2002.pdf>

2.1.2.1 Heterosexualita

Pojem heterosexualita pochází z řeckého slova heteros, což v českém překladu znamená druhý, jiný a dále z latinského *sexus*, znamenající pohlaví.

Jedná se o většinovou sexuální orientaci a bývá často považována za jedinou správnou a normální. Jde tedy o to, že je jedinec přitahován opačným pohlavím – muže přitahují ženy a naopak. Z důvodu zakotvených společenských předsudků může docházet i k tomu, že jedinec s jinou, než heterosexuální orientací má strach přiznat svou odlišnost a často může žít nespokojeným životem.

Dle Fafejty je heterosexualita „ve společnosti normativní. Určuje sociální normy a hodnoty, jsou jí podloženy tradiční sociální instituce jako manželství a rodina.“¹¹

2.1.2.2 Homosexualita

Stejně jako předchozí pojem se i tento dá rozdělit na dvě části – řecké slovo *hómos* (= shodný, totožný, stejný, společný) a latinské slovo *sexus* (= pohlaví). Jedincům s touto orientací se říká homosexuálové, gayové¹² (u mužů) nebo lesby, lesbičky¹³ (u žen).

Jde o orientaci, při které jedinec preferuje osoby se stejným pohlavím jako je on sám – muže přitahují muži a ženy jsou přitahovány ženami. Tento pojem užil poprvé v roce 1869 Karl Maria Benkert.

Podle Janošové je homosexualita „trvalá citová a erotická preference osob stejného pohlaví. Je to celoživotní, neměnný a nezvolený stav, charakterizovaný tím, že jeho nositel je pohlavně přitahován a vzrušován převážně či výlučně osobami stejného pohlaví.“¹⁴

---

¹¹ FAFEJTA, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Věrovany: Jan Piskiewicz, 2004, s.76. ISBN 80-8676-806-6.

¹² Veselý, bezstarostný, jásavý.

¹³ Označení souvisí se starověkou řeckou básnířkou Sapfó, která žila v 6. století př. Kr. na ostrově Lesbos a ve svých básních opěvuje krásy ženského těla a přátelství mezi ženami.

¹⁴ JANOŠOVÁ, Pavlína. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Praha: Karolinum, 2000, s. 13. ISBN 80-7184-954-5.

Známý internetový queer portál¹⁵ Lui uvádí: „Odborníci se domnívají, že ve společnosti je homosexuálních jedinců okolo 10 %. Některé LGBTQ studentské skupiny se dokonce pojmenovávají „The 10 % Society“, ačkoliv na některých školách (např. Bb Jones University) je procento homosexuálních studentů mnohem nižší, na jiných naopak podstatně vyšší (např. Sarah Lawrence nebo Smith).“¹⁶

2.1.2.3 Bisexualita

Slovo bisexualita se skládá ze dvou částí – bi (= dvojitý) a sexus (= pohlaví). Znamená to tedy, že bisexualita je sexuální orientací, při které je jedinec přitahován stejným i opačným pohlavím.

Existuje řada názorů na to, zda bisexualita existuje či nikoliv a jedná se pouze o „přechodnou stanici“, experimentální typ orientace či neschopnost nebo strach přiznat svoji skutečnou orientaci.

Neexistují statistiky, které by určovaly, kolik bisexuálních jedinců se nachází ve společnosti a taktéž neexistují ani žádná bisexuální hnutí ani komunity, a z tohoto důvodu se velká spousta bisexuálně zaměřených lidí hlásí k homosexuální komunitě. Není však novinkou, že se velká spousta homosexuálů staví vůči bisexuálním jedincům zády a neuznávají bisexualitu jako jednu ze sexuálních orientací.

Německy mluvící zakladatel psychoanalýzy Sigmund Freud zavedl pojem vrozená bisexualita, což znamená, že se všichni lidé rodí jako bisexuálové a psychologickým vývojem se z nich stávají monosexuálové – heterosexuálové nebo homosexuálové. Dalším významným mužem v této problematice byl rakouský psycholog Wilhelm Stekel, žák a spolupracovník S. Freuda, který naopak tvrdí, že monosexualita je nepřirozená, protože tak dochází k potlačení sebe sama.

---

¹⁵ Queer je pojem zahrnující menšinové sexuální orientace.

¹⁶ VACEK, Pavel. Že prý jsme 4 % menšina? Tak to už dávno neplatí! Homosexuálů je ve společnosti mnohem více, než se kdy myslelo. *LUI* [online]. 27. 2. [cit. 5. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.lui.cz/co-se-deje/item/2918-%C5%BEE-pr%C3%BD-jsme-4-men%C5%A1ina>

2.1.3 Sexuální chování

Sexuální chování není snadné definovat. Jedná se o „stav, kdy člověk na specifické sexuální podněty odpovídá specifickými sexuálními reakcemi.“¹⁷ V užším a laickém pojetí můžeme za sexuální chování jednotlivce považovat onanii (masturbaci) s použitím sexuálních pomůcek nebo i bez nich. Pokud jde o sexuální chování dvou či více lidí, můžeme zde zahrnout vzájemnou masturbaci, vaginální a anální penetraci či jiné praktiky intimního života. I v tomto případě se mohou, ale nemusí, používat různé pomůcky.

Pokud se jedná o sexuální chování dvou gayů, nemohou provádět vaginální penetraci; homosexuálně zaměřené ženy ano, ale za použití erotických pomůcek. V současné době se však objevují i takzvané „shemales“, což jsou muži, kteří podstoupili určité operace a nechali si vytvořit poprsí a vagínu, ačkoliv jim zůstal i penis.

V současné době se však i heterosexuálové mohou chovat homosexuálně. Jedná se například o experimentování v dětství, prostituci nebo také setrvávání jedinců ve věznicích či školách výhradně chlapeckých nebo dívčích.¹⁸ Mohou se však vyskytnout i homosexuálně zaměřeni jedinci, kteří se chovají heterosexuálně a to zejména, pokud se za svoji orientaci stydí, a proto žijí s osobou opačného pohlaví nebo také z důvodu, že chtějí mít vlastní rodinu a děti.

2.1.4 Sexuální deviace

Podle Weisse se jedná o „sexuální impulzy, fantazie nebo praktiky, které jsou neobvyklé, deviantní nebo bizarní. Jedinec opakovaně prožívá intenzivní sexuální touhy a fantazie týkající se neobvyklých objektů nebo aktivit, kterým buď touhám vyhoví, nebo je jimi citelně obtěžován.“¹⁹ O sexuální deviaci se dá hovořit v případě, že se u jedince vyskytuje alespoň půl roku. Pak se jedná o trvalou a celoživotní charakteristiku.

---

¹⁷ PAVLOVSKÝ, P. a kol. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2012, s. 173. ISBN 978-80-247-4332-5.

¹⁸ PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe* [online]. Brno: STUD Brno, 2002, s. 5. ISBN 80-238-8850-1. Dostupné na: <http://www.gejt.cz/images/stories/dokumenty/cteni/comingout2002.pdf>

¹⁹ WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 31-33. ISBN 978-80-736-7419-9.

Janíková ve své publikaci *Sexuální úchytky, deviace a aberace* rozděluje tři typy sexuálních deviací:

- Deviace v aktivitě – ve způsobu dosahování sexuálního uspokojení;
- Deviace v objektu – poruchy sexuální motivace neadekvátním zaměřením erotické touhy (jedinec je sexuálně orientován na určité objekty);
- Deviace kombinované.

2.1.4.1 Deviace v aktivitě

Voyeurismus – jedinec dosáhne vzrušení sledováním nic netušících anonymních objektů, při kterých často masturbuje (např. sledování souložících párů, svlékajících se osob, apod.).²⁰

Exhibicionismus – jedinec dosahuje vzrušení odhalováním genitálií před neznámými osobami, často spojováno s erekcí či masturbací, dotyčným stačí, že je viděn, nepotřebuje komunikovat.²¹

Frotérismus – jedinec dosahuje vzrušení třením se o anonymní ženy v davech, kdy předstírají, že e ženského těla dotkli pouze náhodou, často doprovázeno ejakulací.²²

Tušerství – jedinec se vzrušuje „náhodnými a neúmyslnými“ doteky na intimní místa ženských objektů (ňadra, hýždě, genitálie). Jedná se o kontaktní deviantní chování, a proto se již jedná o mírnější formu přímé agrese.²³

Patologická sexuální agresivita – jedinec dosahuje vzrušení při překonávání odporu napadeného objektu. Jde o jednu z nejnebezpečnějších deviací, při které si agresor vyhlédne

---

²⁰ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchytky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 10. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²¹ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchytky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 11-12. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²² JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchytky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 13. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²³ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchytky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 13. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

svou obět', kterou sleduje a následně i napadne na opuštěném místě, může jí vyhrožovat, vyžaduje masturbaci, orální sex či soulož.²⁴

Agresivní sadismus – touto deviací trpí často sexuální vrazi. Jedinci se vzruší v případě, že mohou svůj objekt před stykem, či během něj, učinit nehybným.²⁵

Sadismus a masochismus – jde o formy sexuálních aktivit, při kterých je omezována osobní svoboda a působena bolest. Sadismus – jedinec dosahuje vzrušení dominancí a absolutní mocí nad objektem. Masochismus – jedinec dosahuje vzrušení vlastním ponížením či utrpením a totálním odevzdáním se partnerovi.²⁶

Ostatní deviace v aktivitě – erotografomanie (psaní dopisů se sexuálním obsahem), telefonní skatofilie (telefonáty se sexuálním obsahem), klysmafilie (vaginální či anální stimulace přijímáním klystýru), uretální manipulace (erotické zaměření na oblast močové trubice), triolismus (pozorování partnerky při sexu s jiným mužem, ukazování nahé partnerky jiným lidem, apod.).²⁷

2.1.4.2 Deviace v objektu

Pedofilie – jedinec se zaměřuje na objekty v dětském či pubertálním věku (nejčastěji 5-12 let). Hebefilie – jedinci se zaměřují na dívky ve věku 6-11 let a vytvářejí si k nim užší vazbu. Efebofilie – jedinci se zaměřují na chlapce ve věku 12-15 let a chovají se k nim agresivně.²⁸

Fetišismus – jedinec se zaměřuje na neživé předměty (prádlo, boty, latex, kůže, apod.) či části těla. Devianti tyto předměty zapojují do sexuálních aktivit, nebo s nimi masturbují.²⁹

---

²⁴ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 13-16. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²⁵ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 16-18. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²⁶ WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 64-72. ISBN 978-80-736-7419-9.

²⁷ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 21-22. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²⁸ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 22-26. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

²⁹ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 26-27. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

Parcialismus – je považován za podkategorii fetišismu. V tomto případě jsou sexuální aktivity zaměřeny na tělo či jeho část (často chodidla), nikoliv na celkovou bytost.³⁰

Transvestitismus – jedinec dosahuje vzrušení převlékáním se do šatů opačného pohlaví nebo dokonce vystupováním v roli opačného pohlaví na veřejnosti.³¹

Nekrofilie – jedinec je fascinován pohřby a mrtvými těly. Tato deviace může však vést od líbání a objímání až k samotnému sexuálnímu styku.³²

Zoofilie – jedinec se zaměřuje na zvířata a dochází také k masturbaci, či dokonce k souloži se zvířetem. O deviaci se hovoří pouze v případě, že jedinec upřednostňuje zvíře před lidským sexuálním partnerem.³³

2.2 LGBT

LGBT je zkratka, která označuje lesby, gaye, bisexuály a transsexuály. Dříve se používala zkratka GLBT, avšak písmeno L se posunulo na první místo hlavně díky silnému vlivu lesbických feministek. Mohou se však připojovat i další písmena.³⁴

- I – intersexuálové (jedinci, kteří se narodili s mužskými i ženskými genitáliemi);
- Q – queer (je synonymem celé LGBT zkratky, zahrnuje však i ostatní sexuální menšiny nebo i např. lidi vyznávající sadomasochismus, apod. k této skupině se však často řadí i heterosexuálové, kteří mají s LGBT podobné názory a filozofii. Tato skupina zahrnuje ale také uměleckou tvorbu, zejména literární, hudební či módní.);
- U – unsure (jedinci, kteří mají zatím neujasněnou orientaci);

---

³⁰ WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 93-97. ISBN 978-80-736-7419-9.

³¹ WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 97-101. ISBN 978-80-736-7419-9.

³² JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 29. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

³³ JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchylky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012, s. 30. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

³⁴ Antropologický slovník [online]. [cit. 7. 3. 2017]. Dostupné na: <https://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>

- T – Two-spirit people (berdache – jedinci, kteří se rozhodli pro ženskou roli a postavení ve společnosti);
- A – asexuálové (jedinci, kteří trpí absencí sexuální orientace a sexuální touhy);
- P – pansexuálové (jedinci, kteří jsou citově i sexuálně přitahováni k jiné osobě, bez ohledu na pohlaví či sexuální a genderovou orientaci a identifikaci. Od bisexuality se liší v praktikování styků nejen heterosexuálních a homosexuálních, ale také styků s jedinci s problematičtějším určením pohlaví – transsexuálové.);
- P – polyamorie (jedinci, kteří vedou více partnerských vztahů ve stejný čas);
- O – omnisexuálové (jiný výraz pro pansexuály).

2.2.1 Historie LGBT komunity v českých zemích

Již od konce 19. století začínají vznikat organizace, podporující homosexualitu, které usilují o odstranění trestnosti homosexuality a také ukončení diskriminace těchto jedinců. Jednou z prvních organizací byl německý Wissenschaftlich-humanitäre Komitee z roku 1897. Tuto organizaci vedl Magnus Hirschfeld. V této době se dostává homosexualita veřejně i do českých zemí. V roce 1895 vycházely články v časopise *Moderní revue*, které se stavěly na stranu Oscara Wilda, který byl odsouzen v Anglii na dva roky za homosexualitu. Během První republiky vycházel časopis *Hlas sexuální menšiny* a na ten pak navazoval *Nový hlas*.³⁵

Po 2. světové válce byl osud homosexuálních vězňů utajován a teprve až v 80. letech se o těchto lidech začalo hovořit. Věznění homosexuálové měli velkou úmrtnost, pokud však přežili nedočkali se odškodnění ani společenské rehabilitace.³⁶

S novým trestním zákonem z roku 1961 došlo k zániku trestnosti homosexuality. K celkovému svobodnému rozvoji LG komunity však došlo až po revoluci v roce 1989. V 90. letech 20. století v Praze, Brně a dalších větších městech vzniklo množství barů, spolků,

³⁵ FANEL, Jiří. *Gay historie*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4.

³⁶ PECHOVÁ, Olga. Lidé s růžovým trojúhelníkem. *Translidé* [online]. 2005 [cit. 7. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.translide.cz/ruzovy-trojuhelnik>

diskoték a jiných aktivit LGBT komunity. V ČR probíhají filmové festivaly, které se částečně nebo úplně zabývají filmy s tematikou sexuálních menšin (např. Febiofest, Mezipatra).³⁷

24. června 1990 bylo založeno v Brně Sdružení organizací homosexuálních občanů v České republice (SOHO ČR). Zakládající organizace byli celkem čtyři – společenská organizace Svaz LAMBDA, politické Hnutí za rovnoprávnost homosexuálních občanů, komerční LEGA Pardubice a celoslovenské Hnutie Ganymedes. SOHO ČR fungovalo až do roku 2001, poté nastoupilo sdružení Gay iniciativa v ČR (GI ČR), které fungovalo do roku 2006.³⁸

SOHO ČR usilovalo o politické zviditelnění, o vynětí homosexuality ze seznamu nemocí (což se také v roce 1993 stalo), o odstranění diskriminace a také o prosazení registrovaného partnerství. SOHO sehrálo významnou roli při prevenci nemoci AIDS, při pomáhání osobám s HIV, provozovalo linku pomoci a vydávalo osvětové brožurky, společenský měsíčník SOHO revue (později SOHO ABSOLUT revue a Gayčko) a knihy s LGB tematikou.³⁹

Od roku 1996 až do současnosti funguje nezávislá nestátní nezisková organizace STUD (dříve STUD Brno), která vznikla v Brně. Stala se zakládajícím členem Gay a lesbické ligy v roce 2004, která již neexistuje, ale díky své intenzivní práci se spolupodílela na přijetí zákona o registrovaném partnerství.⁴⁰

Lesbická komunita se vyvíjela samostatně a vznikala řada organizací. Nejvýznamnější aktivitou byl festival Apriles, který se v roce 2003 konal naposledy. Známy je také webový portál lesba.cz, který v roce 2005 omezil svou činnost. V letošním roce však s vývojem technologií začal znovu fungovat. 17. 5. 2005⁴¹ vzniklo občanské sdružení eLnadruhou, které pořádá nejen lesbický kulturní festival eLnadruhou, ale také Rozdílné rytmy (zájmová činnost sloužící k seznamování LBT žen).⁴²

---

³⁷ Vláda České republiky. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgenderové menšiny v ČR* [online]. 2007, s. 12-13. Dostupné na: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/ANALYZA_final.pdf

³⁸ HROMADA, Jiří. *Historie SOHO a GI v ČR. Gay iniciativa* [online]. [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné na: <http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=5>

³⁹ FANEL, Jiří. *Gay historie*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4.

⁴⁰ O nás. *STUD* [online]. [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.stud.cz/o-nas.html>

⁴¹ 17. květen je Mezinárodním dnem proti homofobii.

⁴² O nás. *eLnadruhou* [online]. [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.elnadruhou.cz/cz/o-nas/>

V případě translidí vzniklo 15. 5. 1998 občanské sdružení Transforum, které podporuje své členy ve všech etapách života a pomáhá s bojem proti diskriminaci.⁴³ Jedním z nejnámějších webových portálů je translide.cz a dále pak web transsexualita.cz.

Nejnámějším webovým portálem, který se zabývá celkovou LGBT komunitou je magazín LUI.cz, který kromě informací o sexuálních menšinách přináší například také články, které radí jedincům ohledně módy.

V roce 2010 byl založen spolek Prague Pride, který je dobrovolnou, nestátní, neziskovou organizací, jejíž hlavní aktivitou je organizování každoročního festivalu Prague Pride a s ním spojené projekty.⁴⁴

2.2.2 Vlajky hrdosti

Nejnámějším symbolem LGBT komunity je duhová vlajka. Ta se však dá považovat pouze za vlajku lesbické a gay menšiny. Každá barva na této vlajce označuje něco jiného – červená (život a sexualita), oranžová (léčení a přátelství), žlutá (vitalita a energie), zelená (klid a příroda), modrá (harmonie a umění) a fialová (duch a vděčnost). Pro lesbické ženy, které mají výrazné ženské charakteristiky, tzv. Lipstick Lesbians, vznikla speciální vlajka sladěná do růžových a červených tónů.⁴⁵

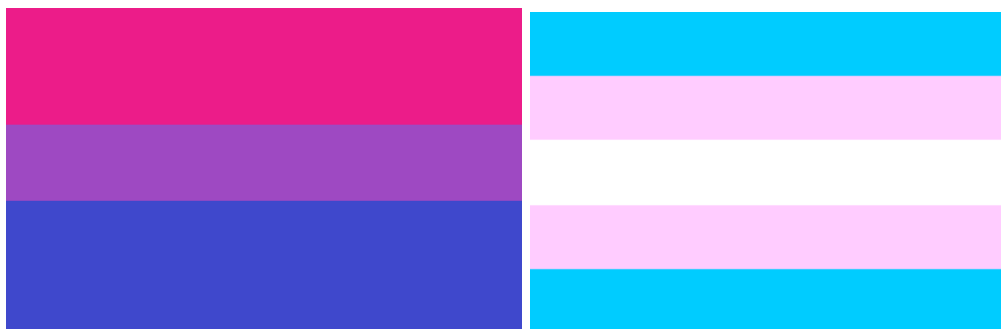
Obr. 1 Vlajka tzv. Lipstick Lesbians (zdroj: Odyssey.com); Obr. 2 Vlajka LGBT komunity (zdroj: Mashable.com)

⁴³ Johanka. Transforum – základní informace. *Translidé* [online]. 2004 [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.translide.cz/transforum>

⁴⁴ O nás. *Prague Pride* [online]. 2016 [cit. 8. 3. 2017] Dostupné na: https://www.praguepride.cz/?page_id=50

⁴⁵ 9 queer pride flags that you probably didn't know about. *Odyssey* [online]. 22. 6. 2016 [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné na: <https://www.theodysseyonline.com/9-queer-pride-flags-that-you-probably-didnt-know-about>

I bisexuálové mají svoji vlastní vlajku hrdosti, kterou vytvořil Michel Page. Ta byla poprvé představena 5. prosince 1998⁴⁶ a je tvořena třemi pruhy. Horní část vlajky tvoří široký růžový pruh, značící homosexualitu a ve spodní části je pak široký modrý pruh, který označuje heterosexuality. Prostřední část vlajky je tvořena tenčím fialovým pruhem, který má označovat bisexualitu.⁴⁷ Vlajka transsexuálů se skládá z pěti pruhů o třech barvách – modrý (označuje chlapce), růžový (označuje dívky) a bílý (označuje intersexuální jedince, osoby v proměně, či osoby, které ještě nemají určený gender).⁴⁸

Obr. 3 Vlajka bisexuálů (zdroj: Odyssey.com); Obr. 4 Vlajka transsexuálů (zdroj: Gender Wikia)

Vlajka intersexuálů se od ostatních značně liší, jelikož nemá pruhy. Starší verze vlajky však měla 6 pruhů v barvách fialové, bílé, modré a růžové. Současná vlajka byla vytvořena v roce 2013 organizací Organisation Intersex International Australia a jejím cílem bylo nahradit růžovou a modrou barvu barvami, které jsou více genderově neutrální. Těmito barvami jsou fialová a žlutá.⁴⁹ Pansexuálové mají vlajku složenou ze tří stejně širokých pruhů – horní růžový (označuje lásku k ženám), spodní modrý (označuje lásku k mužům) a prostřední žlutý (označuje lásku k transgender osobám).⁵⁰ Poslední vlajkou je vlajka asexuálů, kterou tvoří čtyři

⁴⁶ 6 facts you never knew about the bisexual flag. *Pride* [online]. 2. 4. 2016 [cit. 8. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.pride.com/bisexual/2015/5/15/6-facts-you-never-knew-about-bisexual-flag-yes-there-one>

⁴⁷ The meaning of the bisexual flag. *Pinterest* [online]. [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <https://cz.pinterest.com/pin/495888608944507670/>

⁴⁸ 9 queer pride flags that you probably didn't know about. *Odyssey* [online]. 22. 6. 2016 [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <https://www.theodysseyonline.com/9-queer-pride-flags-that-you-probably-didnt-know-about>

⁴⁹ 9 queer pride flags that you probably didn't know about. *Odyssey* [online]. 22. 6. 2016 [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <https://www.theodysseyonline.com/9-queer-pride-flags-that-you-probably-didnt-know-about>

⁵⁰ The meaning of the pansexual flag. *Pinterest* [online]. [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <https://cz.pinterest.com/pin/501025527275547834/>

různobarevné pruhy, z nichž každý nese opět svůj význam – černý (označuje asexualitu), šedý (označuje prostor mezi asexuálními a sexuálními pocity), bílý (označuje sexualitu) a fialový (označuje komunitu).⁵¹

Obr. 5 Vlajka intersexuálů; Obr. 6 Vlajka pansexuálů; Obr. 7 Vlajka asexuálů (zdroj: Odyssey.com)

2.3 Bisexualita

Jedná se o označení pro sexuální a emocionální náklonnost k osobám obou pohlaví. V extrémním pojetí pak bisexualita znamená „neexistující či neudržitelnou pozici, která nutně ústí v promiskuitu“.⁵²

Poprvé byl pojem bisexualita použit v 19. století Darwinem, kterým označoval jednotlivce z rostlinné a živočišné říše, kteří mají zároveň obě pohlaví (= biologický hermafroditismus). Bisexuálové nemají vyhraněnou orientaci a jsou schopni pohlavního života se ženou i s mužem.⁵³ Později se pak bisexualita vysvětlovala jako důsledek psychického hermafroditismu (spoluexistence maskulinních a feminních charakteristik), anebo jako projev sexuální inverze (převrácení těchto charakteristik).

---

⁵¹ The meaning of the asexual flag. *Pinterest* [online]. [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <https://cz.pinterest.com/pin/304626362268497394/>

⁵² Antropologický slovník [online]. [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <https://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>

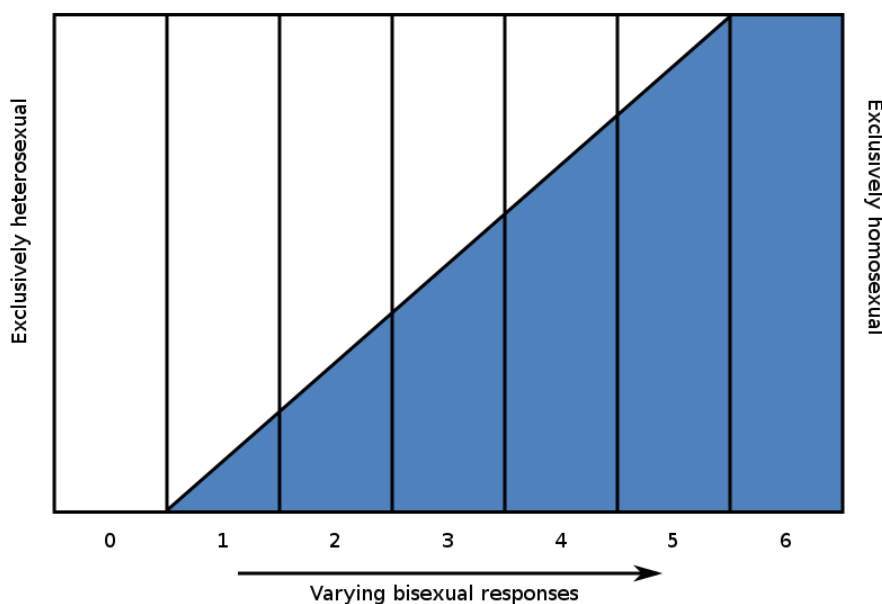
⁵³ BRZEK, A., PONĎĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J. *Třetí pohlaví?* Praha: Scienta Medica, 1992, s. 14. ISBN 80-85526-03-4.

2.3.1 Přístupy k bisexuální identitě

Esencialistický přístup chápe bisexualitu jako vrozenou a v raném dětství fixovanou, neměnnou dispozici jedince. Sociálně konstrukcionistický přístup tvrdí, že bisexualita není neměnnou charakteristikou jedince a že sociální orientace a identita jsou sociálně utvářené.⁵⁴

Bisexualitou se zabýval také český, avšak německy mluvící, psycholog a zakladatel psychoanalýzy Sigmund Freud. K tomuto tématu napsal v roce 1906 knihu *Tři pojednání k teorii sexuality*. V knize uvádí, že „podstata inverze (homosexualita) není uspokojivě vysvětlena ani domněnkou, že je vrozená, ani domněnkou, že je získaná.”⁵⁵

V letech 1938-1949 byl v USA proveden rozsáhlý výzkum zaměřený na sexuální chování mužů a žen, kdy se zjistilo, že všechny respondenty nelze označit buď za homosexuální, nebo heterosexuální. Tento nový přístup k bisexualitě přinesl americký biolog a průkopník v oblasti sexuologie Alfred Kinsey s tzv. *Kinseyho stupnicí*, která se stala základem vývoje moderní sexuologie.⁵⁶

Obr. 8 Kinseyho stupnice (zdroj: Wikipedia.org)

⁵⁴ Narativní konstrukce bisexuální identity v příbězích žen. *MUNI.cz* [online]. 2008 [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: https://is.muni.cz/el/1423/jaro2010/PSY118/um/narativne_orientovany_vyzkum_-_ukazka_aplikace_JS_10.ppt

⁵⁵ FREUD, Sigmund. *Spisy z let 1904-1905*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, 2000, s. 33. ISBN 80-86123-16-2.

⁵⁶ WEISS, Petr a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.

Kinseyho stupnice má sedm různých stupňů (0-6). Nula zde značí jednoznačnou heterosexuální a číslo šest pak jednoznačnou homosexualitu. V pásmu 1-5 se nachází bisexualita. Nejvyváženější stupeň bisexuality je stupeň 3.⁵⁷

Výše zmíněný výzkum přinesl následující výsledky – celkem 37 % mužů a 19 % žen se přiznalo, že měli v životě homosexuální styk.⁵⁸

2.3.2 Koncepty bisexualit

Stejně jako existuje několik přístupů k bisexualitě, existuje také několik různých konceptů bisexualit. Uvádím tři nejvýznamnější z nich.

2.3.2.1 Dichotomická (binární) koncepce

V této koncepci se předpokládá, že existují dvě protikladné a ohraničené kategorie (homosexualita a heterosexuální). Bisexualita není přijímána a existuje pouze bisexuální chování jako projev sexuálních aktivit čistě heterosexuálních či homosexuálních osob. Vysvětluje se čtyřmi způsoby – experimentování, přechodná fáze coming outu (více v kapitole Coming out), ego-dystronická homosexualita (jedinec svoji homosexualitu nepřijímá a nepřiznává a snaží se ji změnit⁵⁹) nebo situační homosexualita (jedinec se chová homosexuálně kvůli experimentování, financím, apod.⁶⁰).⁶¹

---

⁵⁷ Human kinetics. *Health and wellness for life* [online]. Champaign: Human kinetics, 2009, s. 211. ISBN 0-7360-6850-3. Dostupné na:

https://books.google.cz/books?id=2GZ7N4wOeGYC&pg=PA193&lpg=PA193&dq=Health+and+Wellness+for+Life+lidia+carlton&source=bl&ots=HGIRZIIJl&sig=VKK9iQp_As7ol-cxmG2luq2rmj4&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjiqunqxrBUAhVGPxQKHeeyAe4Q6AEIKDAA#v=onepage&q&f=false

⁵⁸ ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: CERM, 2003, s. 14. ISBN 80-7204-264-5.

⁵⁹ Druhy homosexuality. *004.cz* [online]. 2001/2017 [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.004.cz/druhy-homosexuality>

⁶⁰ Homosexuální orientace. *CUNI.cz* [online]. [cit. 9. 3. 2017]. Dostupné na: http://moodle.fhs.cuni.cz/pluginfile.php/43108/mod_resource/content/6/Sexu%C3%A1ln%C3%AD%20orientace_14.pdf

⁶¹ GARNETS, Linda D., KIMMEL, Douglas C. *Psychological perspectives on lesbian, gay and bisexual experiences* [online]. 2. vyd. New York: Columbia University Press, 2003. ISBN 0-231-12413-9. Dostupné na: <https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=Cr77KRY3QSkC&oi=fnd&pg=PR7&dq=Psychological+Perspecti>

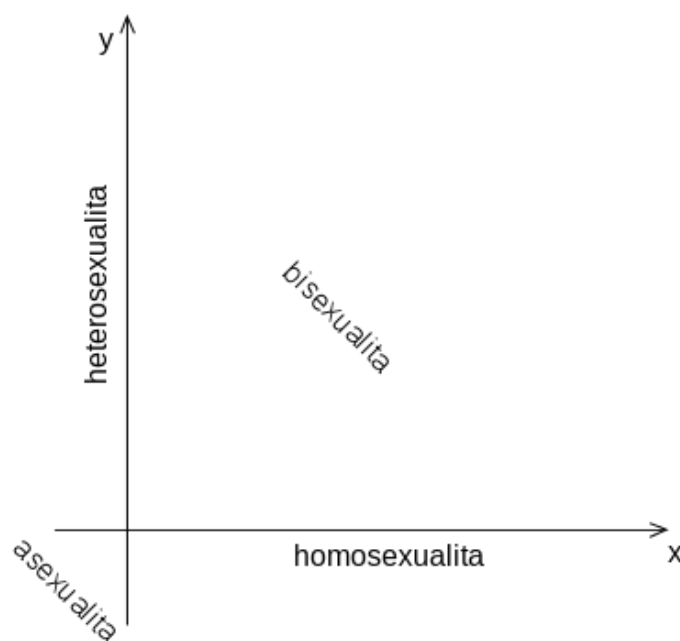
Weiss tvrdí, že „bisexualita neexistuje. Určitě ale existuje bisexuální chování. Homosexuální orientace je totiž pro mnoho jedinců natolik nepřijatelná, že se celoživotně pokoušejí o adaptaci na většinovou sexualitu.“⁶²

2.3.2.2 Kontinuální (bipolární) koncepce

Nejdůležitější osobou v této koncepci je Alfred Kinsey a jeho stupnice. Bisexualita je pojata jako kombinace heterosexuálního a homosexuálního chování.

2.3.2.3 Ortogonální koncepce

Gender a sexuální orientace jsou chápány jako na sobě navzájem nezávislé dimenze. V roce 1980 Michael Storms prohlásil, že sexuální orientace je výslednicí zmíněných dimenzí (homosexualita představuje osu X a heterosexualita osu Y).⁶³

Obr. 9 Stormsova teorie sexuální orientace (zdroj: Wikipedia.org)

---

ves+on+Lesbian,+Gay,+and+Bisexual+Experiences.&ots=R84O9uCS3b&sig=aB15swk0EuBXYTZcgJ_o93Ry
YSY&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

⁶² KOUCKÁ, Pavla. Existuje bisexualita? *Psychologie dnes* [online]. 2006, roč. 12, čís. 7/8, s. 29. ISSN 1212-9607. Dostupné na: <http://www.portal.cz/casopisy/pd/ukazky/existuje-bisexualita-/9800/>

⁶³ WEISE, Elizabeth R. *Closer to home: Bisexuality and feminism*. Seattle: Seal Press, 1992. ISBN 978-1878067173.

2.3.3 Bisexuální symboly hrdosti

Kromě výše zmíněné vlajky hrdosti, existuje i několik jiných symbolů, označujících bisexualitu. Prvním z nich jsou dva překrývající se trojúhelníky, tzv. biangles, které označují homosexualitu a heterosexuality. Společně vytváří malý fialový trojúhelník, který značí bisexualitu. Dále vznikly také dva půlměsíce, které byly vytvořeny, aby se zabránilo používání růžového trojúhelníku v nacistických koncentračních táborech.⁶⁴ A v neposlední řadě pak také kombinace symbolů pro muže a ženu, taktéž ve stejných barvách. Kromě těchto symbolů se však od roku 1999 slaví i Bisexuální den hrdosti (Celebrate Bisexuality Day), který připadá na 23. září.⁶⁵

Obr. 10 Bisexuální symboly hrdosti (zdroj: algbtical.org)

2.3.4 Osobnosti s bisexuální orientací

V minulosti se ke své bisexuální orientaci přihlásila řada známých osobností, z nichž bych některé jmenovala. Z herců a hereček se jedná například o Drew Barrymore, Marlona Brando, Megan Fox, Joshe Hutchersona, Angelinu Jolie nebo Lindsay Lohan. Známými bisexuálními hudebníky jsou David Bowie, Fergie, P!nk či Lady Gaga a Kesha.⁶⁶ Dokonce i někteří umělci a spisovatelé se přihlásili k bisexuální orientaci. Například výtvarník Andy

⁶⁴ Symbols. *ALGBTICAL* [online]. [cit. 12. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.algbtical.org/2A%20SYMBOLS.htm>

⁶⁵ *Bi visibility day* [online]. 2017 [cit. 12. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.bivisibilityday.com/>

⁶⁶ VIVIENNE, S. 23 bisexuálních celebrit! Které hollywoodské hvězdy milují jak muže, tak ženy? *Dáma.cz* [online]. 5. 2. 2016 [cit. 12. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.dama.cz/trendy/23-bisexualnich-celebrit-ktere-hollywoodske-hvezdy-miluji-jak-muze-tak-zeny-24728>

Warhol, malířka Frida Kahlo⁶⁷, módní návrhář Calvin Klein, Virginia Woolf nebo George Gordon Byron.

V roce 1999 kandidoval do Senátu Václav Fisher, jehož kampaň obsahovala i billboardy, které hlásaly „Homosexuál v Senátu? Proč ne. Václav Fisher do Senátu. Čtyřprocentní menšina.“ V rozhovoru pro Mladou frontu DNES uvedl: „*Moje orientace je bohatší. Můj život doprovázelo mnoho žen ale také několik mužů a já jsem se tím nikdy netajil. (...) Žít v pravdě je velmi důležité. A já bych to přál hodně lidem, dokonce i řadě politiků ve světě, kteří třeba s obdobným, řekněme neobvyklým sexuální zaměřením procházejí životem.*“⁶⁸

2.4 Diskriminace a homofobie (bifobie)

Diskriminace je převážně negativní pojem, pocházející z latinského slova *discriminare*, což znamená rozlišovat, a označuje odlišování lidí na základě příslušnosti k nějaké skupině.⁶⁹ V dnešní společnosti diskriminace vychází zejména z předsudků a může vést až k rasismu.

2.4.1 Dělení diskriminace

Pokud hovoříme o diskriminaci, mluvíme o rozlišování nějakým způsobem negativní a zatěžující určitou skupinu.⁷⁰ Jedincům jsou odebírána privilegia a práva, která zastávají ostatní lidé. Rozlišujeme diskriminaci přímou a nepřímou:

- Přímá diskriminace – s určitou skupinou či jedincem je zacházeno méně výhodným způsobem než s jinými osobami, a to zejména z důvodu odlišné rasy, pohlaví,

---

⁶⁷ A bisexual affair: Frida Kahlo and Josephine Baker. *Lesbian News* [online]. 16. 12. 2016 [cit 12. 3. 2017]. Dostupné na: <http://www.lesbiannews.com/a-bisexual-affair-frida-kahlo-and-josephine-baker/>

⁶⁸ KUBÍK, J., CHOCHOLA, J. To, že nikomu nic nevaším, je bezvadná věc, říká Václav Fisher. *Mladá fronta DNES* [online]. 1. 9. 1999 [cit. 12. 3. 2017]. Dostupné na: http://zpravy.idnes.cz/to-ze-nikomu-nevadim-je-bezvadna-vec-rika-vaclav-fischer-pi8-/domaci.aspx?c=990831_203151_domaci_itu

⁶⁹ BOBEK, M., BOUČKOVÁ, P., KÜHN, Z. *Rovnost a diskriminace*. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 35. ISBN 978-80-7179-584-1.

⁷⁰ BOBEK, M., BOUČKOVÁ, P., KÜHN, Z. *Rovnost a diskriminace*. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 38. ISBN 978-80-7179-584-1.

náboženství, sexuální orientace, apod.⁷¹ V případě sexuálních menšin se může jednat například o urážení, šikanu, vyhrožování, aj.

- Nepřímá diskriminace – určitá obecná právní norma, jejímž cílem není diskriminovat, avšak přesto vyvolává diskriminaci při svém aplikování.⁷² Pokud jde o jedince s odlišnou sexuální orientací, jde například o nemožnost plnohodnotné svatby či společné osvojení dítěte.

2.4.2 Homofobie a bifobie

Homofobie je nekontrolovatelný chorobný iracionální strach z homosexuality a homosexuálně orientovaných lidí.⁷³ Část vede k odporu a nenávisti těchto jedinců a je v úzkém vztahu s diskriminací a šikanou. Mezinárodním dnem proti homofobii je 17. květen.

Bláha popisuje tři základní homofobní postoje:⁷⁴

- Individuální předsudky – vznikají z nedostatku informací a zkušeností s homosexuálními jedinci.
- Institucionalizovaná diskriminace – jedná se o diskriminaci celé společnosti vůči homosexuálům, prostřednictvím škol, náboženství, zaměstnání, armády, apod.
- Internalizovaná homofobie – na homosexuály je vytvářen neustálý nátlak, a proto je pro něj těžké se vyrovnat se svou orientací, což může vést k úzkostem, depresivním stavům a může skončit také sebevraždou.

Společnost Člověk v tísni provedla v září 2007 dotazníkové šetření s názvem Rovnost je cool na celkem 1685 středních školách. Cílem bylo zjistit postoje studentů k určitým menšinovým skupinám apod. a jednu z těchto skupin tvořili i LGB osoby.⁷⁵ U otázky „V ČR

---

⁷¹ BOBEK, M., BOUČKOVÁ, P., KÜHN, Z. *Rovnost a diskriminace*. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 43. ISBN 978-80-7179-584-1.

⁷² BOBEK, M., BOUČKOVÁ, P., KÜHN, Z. *Rovnost a diskriminace*. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 52-53. ISBN 978-80-7179-584-1.

⁷³ CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T. *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-115-1.

⁷⁴ BLÁHA, Milan. *Internalizovaná homofobie* [online]. Havlíčkův Brod: 2006, s. 44. Dostupné na: <http://www.004.cz/storage/milanblaha-soc.pdf>

⁷⁵ Výzkumná agentura NMS. Rovnost je cool! *JSNS.cz* [online]. 12/2007 [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné na: https://www.jsns.cz/data/jsns/files/pdf/rovnost_je_cool_ss_fin.pdf

žijí různé skupiny lidí. Jaký vztah máte k lidem uvedeným níže v tabulce?“ odpovědělo 20 % dotazovaných „velmi negativní“ a 27 % „spíše negativní“ u skupiny transsexuálů, u leseb 5 % „velmi negativní“ a 16 % „spíše negativní“ a u homosexuálních mužů byly výsledky 15 % „velmi negativní“ a 18 % „spíše negativní“. Dalším zajímavým vyhodnocením byly odpovědi na výroky „Lesby a gayové by se neměli podle mého na ulici líbat“, kdy 23 % dotazovaných souhlasilo s výrokem a „Vadilo by mi, pokud by náš starosta/ka byl homosexuálně orientován.“. S tímto výrokem souhlasilo 19 % respondentů. 39 % chlapců má velmi negativní vztah ke gayům a 33 % spíše negativní. U dívek jsou tyto negativní hodnoty 8 % a 16 %. Ve vztahu k lesbám jsou u chlapců negativní hodnoty 8 % a 23 % a u dívek 7 % a 21 %. V celém výzkumu jsou LGBT lidé na poměrně netolerované úrovni, a ačkoliv s postupem času jsou názory na tuto komunitu pozitivnější, je stále co zlepšovat.

V roce 2010 provedla psycholožka O. Pechová⁷⁶ prostřednictvím elektronického dotazníku výzkum na téma školní diskriminace LGB jedinců, kterého se zúčastnilo téměř 500 respondentů, patřících do LGB komunity, z toho 37 % tvořily lesbické a bisexuální ženy a 63 % homosexuální a bisexuální muži a až 68 % všech respondentů se hlásí k členství v církvi či náboženských společnostech. Pouze jediný člověk (homosexuální muž) se pokusil ohlásit policii útok na svou osobu z důvodu diskriminace. 4 % dotazovaných uvedlo, že měli zkušenost s propuštěním ze zaměstnání z důvodu odlišné sexuální orientace a až 21 % respondentů uvedlo, že se setkali s diskriminací ve zdravotnictví. Celkem 330 dotazovaných v posledních 5 letech navštěvovalo školu a 68 osob z nich zažilo školní útoky či obtěžování kvůli své orientaci.

Bifobie znamená chorobný strach nebo hostilita (sklon k nepřátelským agresivním impulzům) vůči bisexuálním a transsexuálním osobám.⁷⁷

---

⁷⁶ PECHOVÁ, Olga. Diskriminace na základě sexuální orientace, výzkumná studie. *Elektronický časopis „psychologie“* [online]. 2009, roč. 3, čís. 3. Dostupné na: <http://e-psycholog.eu/clanek/61>

⁷⁷ KOHOUTEK, Rudolf. Bifobie. *Slovník cizích slov* [online]. [cit. 14. 3. 2017]. Dostupné na: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/bifobie>

2.4.3 Antidiskriminační zákon

1. 9. 2009 nabyl účinnosti zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (antidiskriminační zákon).

Hlava první Obecná ustanovení, § 1 hovoří o předmětu úpravy:

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a v návaznosti na Listinu základních práv a svobod a mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu, blíže vymezuje právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech

a) práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání,

b) přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti,

c) pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování,

d) členství a činnosti v odborových organizacích, radách zaměstnanců nebo organizacích zaměstnavatelů, včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují,

e) členství a činnosti v profesních komorách, včetně výhod, které tyto veřejnoprávní korporace svým členům poskytují,

f) sociálního zabezpečení,

g) přiznání a poskytování sociálních výhod,

h) přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování,

i) přístupu ke vzdělání a jeho poskytování,

j) přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování.

(2) Tento zákon se nevztahuje na právní vztahy související s úpravou podmínek vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti na území České republiky.

(3) Fyzická osoba má právo v právních vztazích, na které se vztahuje tento zákon, na rovné zacházení a na to, aby nebyla diskriminována.⁷⁸

V § 2 je jasně uvedeno, že nikdo s odlišnou sexuální orientací či z důvodu pohlavní identifikace nesmí být diskriminován. „Přímou diskriminací se rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru. Za diskriminaci z důvodu pohlaví se považuje i diskriminace z důvodu těhotenství, mateřství nebo otcovství a z důvodu pohlavní identifikace.“⁷⁹

2.5 Coming out

Ve spojitosti s LGBT menšinou je důležité ujasnit i pojem coming out. Jde o poměrně složitý proces, kdy jedinec rozpozná svou orientaci, přijme ji a obeznámí s ní společnost kolem sebe (zejména přátele, rodinu). V širším slova smyslu se jedná o „*vnitřní coming out*“ – přijetí své orientace. V užším slova smyslu jde o „*vnější coming out*“ – oznámení své sexuální orientace ostatním lidem.⁸⁰

2.5.1 Fáze coming outu

Na internetovém portále Iamqueer se nachází článek Pět kroků ke coming outu. Autor zde skvěle popisuje 5 fází coming outu, které přirovnává k výstupu po schodišti. „*Někteří lidé přirovnávají coming out k výstupu po schodišti, které vede přes pět poschodí, z nichž na každém se můžete na chvíli zastavit, popřemýšlet a pak pokračovat vzhůru. (...) Lidé, kteří jsou zmateni, se nacházejí na prvním poschodí. Pokoušejí se o nalezení odpovědi na otázku „Kdo jsem?“. (...) Na druhém poschodí lidé začnou přemýšlet o tom, že se „liší od ostatních“. Myslí si, že mohou být lesby, gayové, bisexuálové, ale před rodinou, přáteli a kolegy nadále vystupují jako*

---

⁷⁸ Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (antidiskriminační zákon).

⁷⁹ Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (antidiskriminační zákon).

⁸⁰ PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe* [online]. Brno: STUD Brno, 2002, s. 6. ISBN 80-238-8850-1. Dostupné na: <http://www.gejt.cz/images/stories/dokumenty/cteni/comingout2002.pdf>

heterosexuálové. (...) Ti na třetím poschodí již přijali, že být gay může být kladem. Chtějí se zkontaktovat s jinými lidmi, aby zažili dobrý pocit z příslušnosti ke komunitě. (...) Lidé, kteří se označují za lesby, gaye nebo bisexuály se nacházejí na čtvrtém poschodí. Přijímají svoji totožnost jako kladnou věc. (...) Lidé, kteří zcela přijali svoji sexualitu, se nacházejí na pátém poschodí. Jsou spokojeni a pyšní na všechny stránky své totožnosti.⁸¹

Podle Stehlíkové existují dvě fáze coming outu, z nichž každá má ještě podbody, kterých je celkem pět, a vzájemně se mohou prolínat:

1. Zjištění skutečnosti o svém zaměření a její akceptace

- Precoming out – jedinec si uvědomuje vlastní odlišnost, kterou však nedokáže pojmenovat. Mohou vznikat poruchy sebehodnocení.
- Vlastní coming out – jedinec si uvědomí svou odlišnou sexuální orientaci, ale nedokáže se s ní ztotožnit a odmítá ji. Následuje přiznání své orientace sobě samému a další osobě. Pro jedince je těžké přiznat svou odlišnost rodině a přátelům. V případě odmítnutí mohou přetrvávat pocity méněcennosti a popírání své orientace.

2. Uspořádání života v jejím souladu

- Fáze explorace – jedinec začíná experimentovat a navazuje první homosexuální sexuální vztahy, které však nejsou citově hluboké. Jedinec se začíná adaptovat v gay komunitě.
- Fáze partnerství – jedinec začíná navazovat hlubší citové a sexuální vztahy, avšak stále v něm přetrvává nedůvěra v dlouhodobější homosexuální vztah a jeho budoucnost.
- Fáze integrace – jedinec dotváří svůj hodnotový systém a začne svou sexuální orientaci začleňovat do běžného života.⁸²

---

⁸¹ Pět kroků ke coming outu. *I'm queer* [online]. [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné na: <http://iamqueer.huu.cz/menu/coming-out/pet-kroku-ke-coming-outu>

⁸² STEHLÍKOVÁ, D., PROCHÁZKA, I., HROMADA, J. *Homosexualita, společnost a AIDS v ČR*. Praha: Orbis, 1995, s. 17.

Věk:	Procenta:
Do 12 let	11 %
12-16 let	59 %
16-18 let	15 %
18-24 let	12 %
Nad 24 let	3 %

Tab. 2: Věk, kdy došlo k rozpoznání homosexuální orientace u mužů⁸³

2.6 Registrované partnerství

1.7. 2006 vešel v platnost Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, podle něhož jde o „trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé způsobem stanoveným tímto zákonem. Vzniká projevem vůle dvou osob stejného pohlaví činěným formou souhlasného svobodného a úplného prohlášení těchto osob o tom, že spolu vstupují do partnerství.“⁸⁴ Toto prohlášení se provádí osobně na matričním úřadě před matrikářem na základě položené otázky, zda spolu osoby chtějí uzavřít registrované partnerství. Podmínkou však je, aby alespoň jedna z osob byla občanem České republiky. Registrované partnerství zaniká v případě úmrtí či prohlášení za mrtvého jednoho z partnerů nebo zrušením rozhodnutím soudu.

Manželství homosexuálních párů zatím v České republice schválen nebylo.

Již v prvním pololetí roku 2006, kdy vešel v platnost Zákon o registrovaném partnerství, uzavřelo partnerství 177 párů mužů a 58 párů žen.⁸⁵ Homosexuální páry uzavírají partnerství nejčastěji v Praze. Do konce roku 2016 uzavřelo partnerství 2510 dvojic, z nichž bylo 1635 mužských a 875 ženských. Je tedy jasné, že o oficiální svazek stojí téměř dvakrát více

⁸³ PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe* [online]. Brno: STUD Brno, 2002, s 7. ISBN 80-238-8850-1. Dostupné na: <http://www.gejt.cz/images/stories/dokumenty/cteni/comingout2002.pdf>

⁸⁴ Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů.

⁸⁵ MACH, Jiří. Registrované partnerství v Česku uzavřelo už přes 1600 homosexuálů. *Novinky.cz* [online]. 11. 9. 2009 [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné na: <https://www.novinky.cz/domaci/178697-registrovane-partnerstvi-v-cesku-uzavrelo-uz-pres-1-600-homosexuvalu.html>

homosexuální muži. Loňský rok 2016 byl rekordním v počtu uzavřených registrovaných partnerství. Celkově se od 1. 7. 2006 do konce roku 2016 rozvedlo 369 partnerství.

Rok:	Lesbické páry:	Gay páry:	Celkem RP:
2006 ⁸⁶	58	177	235
2007	77	175	252
2008	68	160	228
2009	72	131	203
2010	51	144	195
2011	70	107	177
2012	78	128	206
2013	79	122	201
2014	85	148	233
2015	97	147	244
2016	140	196	336

Tab. 3.: Počet uzavřených registrovaných partnerství⁸⁷

2.6.1 Práva a povinnosti

Partneři mají v partnerství stejná práva a povinnosti a o záležitostech jejich vzájemného soužití rozhodují oba společně. Partneři mají právo se vzájemně zastupovat v běžných záležitostech, pokud některý z právních předpisů nestanoví jinak. Povinností obou partnerů je vzájemná vyživovací povinnost, jejíž rozsah se určuje tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou partnerů byla na přibližně stejné úrovni. V případě zrušení registrovaného partnerství má bývalý partner, který není schopen se sám uživit, právo žádat od bývalého partnera příspěvek na přiměřenou výživu.

---

⁸⁶ Od 1. 7. do 31. 12. 2016.

⁸⁷ FIALA, J., KROPÁČEK, J. POLÁK, M. Registrovaná partnerství. *Zprávy aktuálně* [online]. [cit. 15. 3. 2017]. Dostupné na: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/grafika-registrovana-partnerstvi/r~5fb3d54aec4811e6b0800025900fea04/>

2.6.2 Adopce

Slovo pochází z latinského „adoptio“, což znamená v překladu „přijetí za vlastního“. Jedná se tedy o přijetí dítěte za vlastní.⁸⁸ V České republice má právo si osvojit dítě každý muž či žena bez ohledu na sexuální orientaci, kdo je svéprávný, dosáhl zletilosti a dokáže svým způsobem života zaručit, že bude dobrým rodičem.⁸⁹

Individuální adopce

Jedná se o formu adopce, kdy si jednotlivec může osvojit dítě, kterému není biologickým rodičem. Musí tak učinit však sám za sebe, bez partnera či partnerky. U heterosexuálních manželství se tato forma adopce může využít, avšak jedinec, který o adopci žádá, musí mít souhlas svého manžela či manželky. U registrovaného partnerství to však bylo donedávna v České republice jinak. Homosexuální páry neměli právo adoptovat si dítě. Nyní se ale od roku 2016 situace změnila a homosexuálové v registrovaném partnerství mohou požádat o formu individuální adopce, což je prvním krokem ke zplnohodnotnění adopce u LGBT komunity v ČR.⁹⁰

Společná adopce

Společnou adopcí se rozumí, že oba manželé či partneři si mohou osvojit dítě, kterému nejsou biologickými rodiči. Mohou se jimi stát heterosexuální i homosexuální páry a manželství. V České republice je společná adopce zakázána nejen homosexuálům, ale také heterosexuálům, kteří nejsou v manželství.

Adopce dítěte svého partnera či partnerky

Situace, kdy si může manžel nebo manželka osvojit dítě svého manžela či manželky. V naší republice toto právo zatím homosexuální páry nemají.

---

⁸⁸ Antropologický slovník [online]. [cit. 16. 3. 2017]. Dostupné na: <https://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>

⁸⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁹⁰ ŠRAJBOVÁ, Markéta. Gayové a lesby v registrovaném partnerství si mohou individuálně osvojit děti, rozhodl Ústavní soud. *Zprávy aktuálně* [online]. 28. 6. 2016 [cit. 17. 3. 2017]. Dostupné na: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/gayove-a-lesby-v-registrovanem-partnerstvi-si-mohou-individu/r~aeed37103d2911e69d46002590604f2e/?redirected=1496933283>

Asistovaná reprodukce

V případě, že chce lesbický pár dítě, kromě adopce přichází v úvahu i další možnost – umělé oplodnění. Česká republika zatím není vůči LGBT komunitě tolik tolerantní jako třeba jiné evropské země, a tak bohužel i v tomto případě je to varianta nemožná. V ČR je tato možnost povolena pouze heterosexuálním párům (není povolena ani ženám bez partnera), a proto by se dalo říct, že naše republika diskriminuje nejen lesbické ženy (v tomto případě), ale i celou LGBT komunitu.

Země:	Registrované partnerství:	Stejnopohlavní manželství:	Adopce:
Albánie	✘	✘	✘
Andorra	✓ (od 2014)	✘	✓ (od 2005)
Belgie	✓ (od 2000)	✓ (od 2003)	✓
Bělorusko	✘	✘	✘
Bosna a Hercegovina	✘	✘	✘
Bulharsko	✘	✘ (ústavní zákaz)	✓/✘ (individuální adopce)
Černá Hora	✘	✘ (ústavní zákaz)	✘
Česká republika	✓ (od 2006)	✘	✓/✘ (individuální adopce od 2016)
Dánsko	✓ (od 1989)	✓ (od 2012)	✓ (společná adopce)
Estonsko	✓ (od 2016)	✘	✓ (adopce dítěte partnera od 2016)
Finsko	✓ (od 2002)	✓ (od 1. 3. 2017)	✓ (od 1. 3. 2017)
Francie	✓/ (Občanský pakt solidarity od 1999)	✓ (od 2013)	✓ (od 2013)
Chorvatsko	✓ (od 2014)	✘ (ústavní zákaz)	✘
Irsko	✓ (od 2011)	✓ (od 2015)	✓ (od 2015)
Island	✓ (od 1996)	✓ (od 2010)	✓ (od 2006)
Itálie	✓ (od 2016)	✘	✘
Kypr	✓ (od 2015)	✘	✘
Lichtenštejnsko	✓ (od 2011)	✘	✘
Litva	✘	✘ (ústavní zákaz)	✘

Země:	Registrované partnerství:	Stejnopohlavní manželství:	Adopce:
Lotyšsko	✘	✘ (ústavní zákaz)	✘
Lucembursko	✓/✘ (jako druh-družka od 2004)	✓ (od 2014)	✓ (od 2014)
Maďarsko	✓ (od 2009)	✘ (ústavní zákaz)	✘
Makedonie	✘	✘	✘
Malta	✓ (od 2014)	✘	✓ (od 2014)
Moldavsko	✘	✘ (ústavní zákaz)	✘
Německo	✓ (od 2001)	✘	✓ (individuální adopce a adopce dítěte partnera – i nebiologické)
Nizozemsko	✓ (od 1998)	✓ (od 2001)	✓
Norsko	✓ (od 1993)	✓ (od 2009)	✓
Polsko	✘	✘	✓/✘ (individuální adopce)
Portugalsko	✓/✘ (jako druh-družka od 2001)	✓ (od 2010)	✓ (od 2016)
Rakousko	✓ (od 2010)	✓ (od 2015)	✓ (adopce dítěte partnera od 2013; společná adopce od 2016)
Rumunsko	✘	✘	✘
Řecko	✓ (od 2015)	✘	✘
Slovensko	✘	✘ (ústavní zákaz)	✘
Slovinsko	✓ (od 2006)	✘	✓ (adopce dítěte partnera)
Spojené království	✓ (od 2005)	✓ (Anglie od 2013. Skotsko od 2014)	✓

Země:	Registrované partnerství:	Stejnopohlavní manželství:	Adopce:
Srbsko	✘	✘	✘
Spojené království	✓ (od 2005)	✓ (Anglie od 2013. Skotsko od 2014)	✓
Srbsko	✘	✘	✘
Španělsko	✓ (od 1998)	✓ (od 2005)	✓
Švédsko	✓ (od 1995)	✓ (od 2009)	✓
Švýcarsko	✓ (od 2007)	✘	✓ (individuální adopce; adopce dítěte partnera od 2016)
Turecko	✘	✘	✓/✘ (žádný speciální zákonný zákaz)
Ukrajina	✘	✘ (ústavní zákaz)	✘
Vatikán	✘	✘	✘

Tab. 4.: Legislativa LGBT komunity v Evropě⁹¹

⁹¹ LGBT práva v Evropě. *Wikipedie.org* [online]. [cit. 20. 3. 2017]. Dostupné na: https://cs.wikipedia.org/wiki/LGBT_pr%C3%A1va_v_Evrop%C4%9B#Legislativa_nap.C5.99.C3.AD.C4.8D_zem.C4.9Bmi

PRAKTICKÁ ČÁST

3 METODIKA PRÁCE

Praktická část bakalářské práce bude shrnovat výsledky výzkumu, který byl součástí této práce. Dotazníkové otázky se týkají témat uvedených v teoretické části bakalářské práce.

3.1 Metodika výzkumu

Základní pojetí: kvantitativní výzkum

Výzkumná metoda: dotazování

Technika sběru dat: dotazník

Datum realizace: 25. 10. 2016 – 20. 12. 2016

3.2 Příprava

Pro zpracování celé bakalářské práce jsem využila množství zdrojů, ať již v tištěné či v elektronické formě – knihy, časopisy, brožurky, internetové portály, apod. V práci se však objevují také mé osobní názory, postoje a zkušenosti. Co se týče praktické přípravy, tak ta spočívala v přípravě celého dotazníku, kde jsem využila dotazy na praktický základní a jednoduché věci, avšak některé výsledky byly velmi neočekávané.

Chráska ve své knize Metody pedagogického výzkumu z roku 2007 uvádí základní pravidla sestavování dotazníků:

- Jasně, stručně a srozumitelné položky
- Jednoznačnost položek
- Opatrnost při formulaci položek typu „proč“
- Dotazník by neměl být rozsáhlý
- Položky nesmí být sugestivní
- Jasně pokyny k vyplňování
- Dáváme přednost řazení z psychologického hlediska před logickým

3.3 Cíle výzkumu

Pomocí tohoto dotazníkového šetření jsem chtěla zjistit, zda jsou dnešní studenti středních škol, informováni o LGBT komunitě, případně co nevědí. Dále jsem se snažila zjistit, jaký je postoj k tomuto tématu a těmto lidem a jaké názory zastávají, například v otázce partnerského soužití homosexuálních párů, apod.

3.4 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor tvoří 152 žáků od 15 let z různých středních škol. Konkrétně se jedná o tyto školy – Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově, Střední škola polygrafická v Olomouci a Střední zdravotnická škola v Kroměříži.

3.5 Výzkumná metoda – dotazník

V rámci této bakalářské práce byl vytvořen na internetovém serveru survio.com stejnojmenný dotazník, který byl rozeslán individuálně zástupcům tříd, kteří si dotazník sami sdíleli a dobrovolně se rozhodli, zda jej vyplní či nikoli. Využitou metodou je tedy již zmíněný dotazník.

Podle Chrásky (2007) jde o „soustavu předem připravených a formulovaných otázek, které jsou promyšleně seřazeny a na které dotazovaná osoba odpovídá písemně“.⁹² Bývá velmi často využívám, zejména kvůli jednoduchému a poměrně rychlému shromažďování dat od většího počtu osob.

Dotazník obsahuje úvod spolu s mým jménem a oborem, který studuji, s upozorněním na dobrovolnost a anonymitu a prosbou o spolupráci. Dále následuje celkem 24 otázek, z nichž většina je uzavřených, kde dotazovaní vybírali pouze jednu odpověď, dále jsou zde otázky výčtové (č. 7, 9 a 13), kdy dotazovaní mohli zvolit více odpovědí. Otázka č. 4 byla jedinou písemnou otázkou a zjišťovala definici pojmu „coming out“. V otázkách č. 5, 9 a 13 mohli respondenti doplnit svou vlastní odpověď, která se nevyskytovala v odpovědích nabízených.

---

⁹² CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativní výzkumu*. Praha: Grada, 2007, s. 163. ISBN 978-80-24713-69-4.

Celý dotazník byl nejen dobrovolný ale také anonymní a je uveden v Přílohách v celém jeho znění.

4 VÝSLEDKY VÝZKUMU

Po shromáždění dat byly výsledky zkontrolovány a následně vyhodnoceny. Bylo shromážděno celkem 152 vyplněných dotazníků, jejichž odpovědi byly zaznamenány do programu Microsoft Excel. Následně byly vytvořeny pro lepší přehlednost grafy a tabulky četností u každé z otázek pro lepší přehlednost výsledků zaznamenaných v dotaznících.

Otázka č. 1: Jaká zkratka se používá pro sexuální menšiny? (viz Příloha č. 5)

Cílem této otázky bylo zjistit jednu z nezákladnějších věcí, týkající se sexuálních menšin. Jde o otázku uzavřenou a dotazovaní volili jednu ze čtyř možností:

- BLTG
- LGBT
- TLBG
- GBTL

Tabulka č. 1: Zkratka sexuálních menšin (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 1	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
BLTG	25	16
LGBT	114	75
TLBG	0	0
GBTL	13	9
Celkem	152	100

Bylo zjištěno, že velké procento studentů (celkem 114 respondentů) z různých středních škol ví, jaká je správná zkratka užívaná pro sexuální menšiny. Žádný z dotazovaných nezvolil třetí možnost TLBG, a proto tato hodnota zůstává 0.

Otázka č. 2: Kolik procent lidské populace přibližně zaujímá homosexuální menšina? (viz Příloha č. 5)

Cílem otázky bylo zjistit další z všeobecně známých faktů o homosexuální menšině a tentokrát tedy přibližné procentuální zastoupení lidské populace homosexuály. Jedná se o otázku uzavřenou a respondent volí pouze jednu odpověď ze čtyř možných:

- 0,5 %
- 20 %
- 12 %
- 4 %

Tabulka č. 2: Procentuální zastoupení homosexuálů ve světě (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 2	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
0,5 %	3	2
20 %	32	21
12 %	58	38
4 %	59	39
Celkem	152	100

Bylo zjištěno, že ačkoliv je „čtyřprocentní“ menšina poměrně známým pojmem, správně odpovědělo pouze 59 všech dotazovaných, což dělá celkem 39 %. Druhou nejvíce vybranou možností bylo c. 12 %, kterou zvolilo 58 osob. Nejméně má odpověď 0,5 %, kterou si vybrali 3 lidé.

Otázka č. 3: Kdy se slaví Mezinárodní den proti homofobii? (viz Příloha č. 5)

Tato otázka byla zvolena z důvodu, že většinou když je nějaký mezinárodně významný den či svátek, píšou se o tom články, mluví se o nich v médiích, nebo některé webové stránky mají pro tyto dny speciálně zvolený design. Cílem této otázky tedy je zjistit, zda dnešní studenti

středních škol vnímají tyto mezinárodní dny a svátky a uvědomují si je. Opět jde o otázku uzavřenou a respondenti mají možnost vybrat si jednu odpověď ze čtyř možností:

- 25. 9.
- 14. 7.
- 17. 5.
- 8. 12.

Tabulka č. 3: Mezinárodní den proti homofobii (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 3	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
25. 9.	28	18
14. 7.	48	32
17. 5.	69	45
8. 12.	7	5
Celkem	152	100

I přesto, že byl dotazník elektronický a nebyl tedy ani časově omezený a respondenti si správnou odpověď mohli nalézt na internetu, či se podívat do kalendáře, správně odpovědělo pouze 69 všech dotazovaných. Pouze 7 respondentů zvolilo za Mezinárodní den proti homofobii 8. 12.

Otázka č. 4: Co je to coming out? (viz Příloha č. 5)

Jedná se o jedinou volně otevřenou otázku, kdy je cílem vlastními slovy popsat, co je to „coming out“. Všechny odpovědi jsem se pokusila „zaškátulkovat“ do několika kategorií, avšak ne u všech se to podařilo. Nezařazené odpovědi se v grafu nacházejí v kategorii „Ostatní“. Graf i tabulka jsou tedy velice zjednodušené. Vytvořila jsem celkem 5 kategorií:

- Nevím.
- Coming out znamená informovat širší veřejnost o své sexualitě.
- Proces, při kterém člověk rozpozná a přijme svoji menšinovou sexualitu.
- Vystoupení z řady. / Vyjít s pravdou ven.
- Ostatní.

Tabulka č. 4: Coming out (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 4	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Nevím	76	50
Coming out znamená informovat širší veřejnost o své sexualitě.	45	30
Proces, při kterém člověk rozpozná a přijme svoji menšinovou orientaci.	21	14
Vystoupení z řady. / Vyjít s pravdou ven.	6	4
Ostatní.	4	2
Celkem	152	100

Přesně 50 % všech dotazovaných odpovědělo, že neví, co znamená pojem „coming out“ nebo, že neví, jak tento pojem vysvětlit. V této otázce se objevily dvě kategorie, které lze považovat za správné. První z nich je „informovat širší veřejnost o své menšinové sexuální orientaci“. Tuto možnost uvedlo 45 dotazovaných. 21 dotazovaných uvedlo druhou možnost a to „rozpoznání své sexuální orientace a sebezpřijetí“. V kategorii „Ostatní“ jsou zařazeny 4

odpovědi, které se nedaly zařadit ani do jedné z mnou vytvořených kategorií – první z nich byla „*Pochod homosexuálů*“, další bylo vyznání lásky a bohužel se objevila i jedna homofobní a jedna sexistická odpověď.

Otázka č. 5: Kde jste se o této menšině dozvěděli? (viz Příloha č. 5)

Cílem této otázky je zjistit, kde se nejčastěji o LGBT menšině mluví se současnými studenty. Respondenti v této otázce vybírali jednu odpověď, pokud jim však žádná z možností nevyhovovala, doplnili svou vlastní v možnosti „Jiné“. Bylo na výběr ze čtyř možností:

- Vlastní zkušenost
- Ve škole
- V rodině/od přátel
- Jiné

Tabulka č. 5: Zdroj informací (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 5	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Vlastní zkušenost	46	30
Ve škole	41	27
V rodině / od přátel	40	26
Jiné	25	17
Cekem	152	100

Z výsledků je známo, že 46 respondentů se o LGBT komunitě dozvědělo z vlastních zkušeností. 25 respondentů zvolilo odpověď „Jiné“ a dále 13 z nich odpovědělo, že se o tom nikde nedozvěděli nebo si to nepamatují a 12 napsalo „Média“, „Internet“ či „Film, literatura“.

Otázka č. 6: Máte ve vašem okolí někoho, kdo patří do této menšiny? (viz Příloha č. 5)

Cílem šesté otázky je zjistit, zda se dnešní studenti setkali s někým s odlišnou orientací. Jde o uzavřenou otázku a dotazovaní vybírají ze tří možností:

- Ano
- Ne
- Nevím

Tabulka č. 6: Přítomnost LGBT jedince v okolí (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 6	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	124	82
Ne	16	10
Nevím	12	8
Celkem	152	100

Až 82 % všech respondentů má ve svém okolí někoho s menšinovou sexuální orientací.

Otázka č. 7: Pokud ano, o koho se jedná? (viz Příloha č. 5)

Cílem je zjistit, zda mají studenti LGBT osobu v rodině, práci či škole. Jedná se o nepovinnou výčtovou otázku a respondenti tedy mohli vybírat jednu a více ze tří možností:

- Příbuzný
- Kamarád/kamarádka
- Kolega/kolegyně

Tabulka č. 7: Přítomnost LGBT jedince v okolí (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 7	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Příbuzný	17	11,5
Kamarád / kamarádka	114	77
Kolega / kolegyně	17	11,5
Celkem	148	100

114 respondentů má kamaráda či kamarádku, která patří do LGBT menšiny. Kolegu či kolegyni nebo člena rodiny s homosexuální či jinou menšinovou orientací má 17 respondentům.

Otázka č. 8: Kdybyste patřili do této menšiny, řekli byste to někomu? (viz Příloha č. 5)

Cílem osmé položky je zjistit, zda by dnešní studenti důvěřovali svému okolí a dokázali se svěřit někomu se svou menšinovou sexuální orientací. Jde opět o otázku uzavřenou a dotazovaní vybírají ze dvou možností:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 8: Důvěra a coming out (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 8	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	131	86
Ne	21	14
Celkem	152	100

V otázce ohledně důvěry a coming outu by se ke své sexuální orientaci přiznalo celkem 86 % všech dotazovaných. Coming outem by neprošlo 21 osob.

Otázka č. 9: Pokud ano, komu? (viz Příloha č. 5)

Cílem další otázky je zjistit, komu by se dnešní mladí byli ochotni svěřit. Jde o otázku nepovinnou a výčetovou, čili je možný výběr jedné a více odpovědí z pěti nabízených, pokud jim však žádná z možností nevyhovovala, doplnili svou vlastní v možnosti „Jiné“:

- Rodina
- Přátelé
- Učitelé
- Lékař
- Jiné

Tabulka č. 9: Důvěra a coming out (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 9	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Rodina	98	41
Přátelé	120	50
Učitelé	6	2,5
Lékař	9	4
Jiné	6	2,5
Celkem	239	100

Přátelům by se svěřilo 50 % všech dotazovaných a rodině pak 98 respondentů. Lékaři by se se svou sexuální orientací svěřilo 9 dotazovaných a 6 osob by to řeklo svým učitelům. 6 dotazovaných vybralo možnost „Jiné“ a svou odpověď doplnili o větu „*Styděl/a bych se za to*“.

Otázka č. 10: Myslíte si, že by homosexuálně zaměření lidé měli dostat právo mít plnohodnotnou svatbu? (viz Příloha č. 5)

Tentokrát jde o otázku postojovou, z které se pokouším zjistit, jaký postoj zaujímají dnešní studenti středních škol vůči homosexuálním sňatkům. Jde o otázku uzavřenou a respondenti vybírají jednu ze dvou možností:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 10: Manželství homosexuálů (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 10	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	133	87
Ne	19	13
Celkem	152	100

Postojová otázka ohledně manželství homosexuálních párů v ČR dopadla poměrně dobře. Až 133 respondentů souhlasí s homosexuálním manželstvím a myslí si, že i tyto osoby by měli dostat právo na plnohodnotnou svatbu. Proti je „pouhých“ 13 % respondentů.

Otázka č. 11: Myslíte si, že by homosexuálně zaměření lidé měli dostat právo na adopci dítěte?
(viz Příloha č. 5)

Opět se jedná o postojovou uzavřenou otázku. U této položky je cílem zjistit, jaký postoj zaujímají respondenti vůči homosexuální adopci. Opět je to otázka uzavřená a respondenti vybírají jednu ze dvou možných odpovědí:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 11: Adopce homosexuály (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 11	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	114	75
Ne	38	25
Celkem	152	100

Druhou z postojových otázek je otázka zabývající se adopcí a 75 % dotazovaných odpovědělo kladně, 38 respondentů má však stále záporný názor, což je stále velmi vysoké číslo, hlavně i z důvodu, že se jedná o „novou“ generaci.

Otázka č. 12: Setkali jste se někdy s diskriminací této menšiny? (viz Příloha č. 5)

Cílem další otázky je zjistit, zda se setkali s diskriminací LGBT komunity. Jedná se o uzavřenou otázku o dvou možnostech, ze kterých respondent vybírá jednu:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 12: Diskriminace (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 12	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	130	86
Ne	22	14
Celkem	152	100

V této otázce jsou opět velmi znepokojivé výsledky, jelikož s diskriminací sexuálních menšin se setkalo nebo bylo svědky neuvěřitelných 130 dotazovaných. Pouze 14 % se s diskriminací ohledně odlišné sexuální orientace nikdy neseťkalo.

Otázka č. 13: Pokud ano, kde? (viz Příloha č. 5)

Cílem této nepovinné otázky je zjistit, na jakých místech nejčastěji probíhá diskriminace osob s odlišnou sexuální orientací. Respondent si může vybrat jednu a více odpovědí z pěti nabízených a pokud mu žádná z možností nevyhovuje, může doplnit svou v možnosti „Jiné“:

- Na pracovišti
- Ve škole
- Na veřejnosti/na ulici
- V rodině
- Jiné

Tabulka č. 13: Diskriminace (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 13	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Na pracovišti	16	7
Ve škole	65	27
Na veřejnosti / na ulici	107	45
V rodině	39	16
Jiné	11	5
Celkem	238	100

S diskriminací na veřejnosti či na ulici se setkala 107 dotazovaných, ve škole až 65 a diskriminaci v rodině si prožilo neuvěřitelných 16 % respondentů. Možnost „Jiné“ uvedlo 11 dotazovaných, z nichž 10 na internetu a jeden člověk zažil diskriminaci skrz menšinovou orientaci u lékaře.

Otázka č. 14: Myslíte si, že existuje bisexualita? (viz Příloha č. 5)

Tentokrát se jedná o otázku zaměřující se čistě pouze na bisexualitu a pokouším se zjistit, zda si dnešní studenti myslí, že bisexualita existuje nebo nikoli, protože je velká spousta

osob, kteří tuto sexuální orientaci neuznávají. Jde o uzavřenou otázku a respondenti vybírají jednu ze dvou odpovědí:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 14: Existence bisexuality (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 14	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	138	91
Ne	14	9
Celkem	152	100

Na bisexualitu jsou velmi rozporuplné názory nejen mezi sexuology a jinými odborníky, ale i v „normální“ společnosti. Proto je velmi příjemné vidět, že v bisexualitu věří až 91 % všech dotazovaných. Záporně odpovědělo pouze 14 osob.

Otázka č. 15: Tolerujete některé z partnerských soužití této menšiny? (viz Příloha č. 5)

Patnáctá a šestnáctá otázka se týká tolerance homosexuálních partnerských soužití. V této otázce je cílem zjistit, zda studenti tolerují homosexuální partnerská soužití nebo ne. Vybírají jednu ze dvou možností:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 15: Partnerské soužití (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 15	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	135	89
Ne	17	11
Celkem	152	100

Na otázku ohledně tolerance partnerských homosexuálních soužití odpovědělo kladně 135 osob. Zápornou odpověď uvedlo 17 respondentů, tedy 11 %.

Otázka č. 16: Pokud ano, které? (viz Příloha č. 5)

Cílem této otázky je zjistit, které z homosexuálních soužití respondenti tolerují a nevdají jim. Jedná se o otázku nepovinnou, avšak uzavřenou a dotazovaní mají na výběr jednu ze tří možností:

- Žena-žena
- Muž-muž
- Obojí

Tabulka č. 16: Partnerské soužití (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 16	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Žena-žena	17	12
Muž-muž	4	3
Obojí	117	85
Celkem	138	100

85 % respondentů uvedlo, že tolerují jak ženské, tak i mužské homosexuální páry. 17 dotazovaných toleruje pouze ženská soužití a 3 % (4 osoby) pouze soužití mužská.

Otázka č. 17: Myslíte si, že poznáte homosexuálně zaměřené lidi? (viz Příloha č. 5)

Tato otázka má za cíl zjistit, zda si respondenti myslí, že poznají homosexuálně zaměřené osoby. Tímto způsobem se dá i zjistit, zda mají lidé předsudky a přirovnají zženštilého muže k homosexuálovi či „tvrdě“ vypadající ženu k lesbě. Jde o uzavřenou otázku a je na výběr ze dvou možností:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 17: Rozpoznání homosexuálních lidí (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 17	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	94	62
Ne	58	38
Celkem	152	100

Tato otázka přinesla pro mě velmi znepokojivé výsledky, jelikož až 62 % všech dotazovaných si myslí, že poznají homosexuálně orientovaného člověka a z toho vyplývá, že vzhledové předsudky o těchto lidech jsou v České republice stále ještě dost silné, a to i u mladých lidí. 58 respondentů však uvedlo, že by homosexuálně zaměřeného člověka nepoznalo.

Otázka č. 18: Vadí vám pohled na tyto lidi (pokud jde o veřejné projevy lásky)? (viz Příloha č. 5)

Cílem otázky je zjistit, zda dnešní mladí tolerují homosexuální projevy náklonosti na veřejnosti, nebo ne. Jde o otázku uzavřenou a je na výběr ze dvou možností:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 18: Veřejné projevy lásky (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 18	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	42	28
Ne	110	72
Celkem	152	100

Ačkoliv naše republika ještě není úplně nejtolerantnější zemí, tak je příjemné vědět, že až 72 % respondentů nevdá pohled na veřejné projevy lásky a náklonnosti homosexuálních párů. Objevilo se však i 42 jedinců, kterým tyto projevy vadí.

Otázka č. 19: Znáte pochod Prague Pride? (viz Příloha č. 5)

Tato otázka směřuje ke zjištění, zda mají respondenti ponětí v České republice neznámější LGBT akci. Jde o otázku uzavřenou a respondenti vybírají jednu ze dvou nabízených možností:

- Ano
- Ne

Tabulka č. 19: Prague Pride (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 19	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	122	80
Ne	30	20
Celkem	152	100

Opravdu překvapivé je, že až 80 % všech respondentů uvedlo, že znají pochod hrdosti Prague Pride, ačkoliv je to pouze jednodenní záležitost (celý Prague Pride však trvá jeden celý týden v srpnu).

Otázka č. 20: Pokud ano, zúčastnili jste se ho někdy? (viz Příloha č. 5)

Cílem této otázky je zjistit, zda se respondenti zúčastnili nejznámější české LGBT akce a pokud ne, tak zda by o to měli zájem. Je to uzavřená otázka a je na výběr jedna ze tří možností:

- Ano
- Ne, ale chci
- Ne, ani nechci

Tabulka č. 20: Účast na Prague Pride (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 20	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Ano	13	9
Ne, ale chci	58	38
Ne, ani nechci	81	53
Celkem	152	100

Více než polovina všech dotazovaných se pochodu hrdosti nikdy nezúčastnila a ani o tuto možnost nemají zájem. 58 respondentů sice tento pochod ani jednou nenavštívili, ale chtěli by. A objevilo se 13 osob, kteří se pochodu Prague Pride zúčastnili.

Otázka č. 21: Jaký názor máte na tuto akci? (viz Příloha č. 5)

Cílem je zjistit, jaký názor zaujímají dnešní studenti na akce a festivaly LGBT menšiny. Jedná se o otázku uzavřenou a dotazovaní vybírají jednu ze tří možností:

- Líbí se mi tenhle nápad
- Přijde mi to jako hloupý nápad
- Je mi to jedno

Tabulka č. 21: Názor na Prague Pride (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 21	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Líbí se mi tenhle nápad	88	58
Přijde mi to jako hloupý nápad	10	7
Je mi to jedno	54	35
Celkem	152	100

Překvapivé výsledky přinesla i tato otázka, kde až 88 dotazovaným se nápad LGBT pochodu Prague Pride líbí. 35 % respondentů „je to jedno“ a dokonce se objevilo i 10 dotazovaných, kterým přijde pochod LGBT komunity jako špatný či hloupý nápad.

Otázka č. 22: Pohlaví. (viz Příloha č. 5)

První demografickou otázkou chci zjistit zastoupení mužů a žen v tomto dotazníkovém šetření. Jde o otázku uzavřenou a respondent vybírá ze dvou možných odpovědí:

- Žena
- Muž

Tabulka č. 22: Pohlaví (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 22	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Žena	128	84
Muž	24	16
Celkem	152	100

Toto dotazníkové šetření vyplnilo 128 dívek a žen a 24 chlapců a mužů.

Otázka č. 23: Věk. (viz Příloha č. 5)

Cílem je zjistit, jaké je věkové zastoupení respondentů. Jde o uzavřenou otázku a dotazovaní si vybírají jednu ze tří nabízených možností:

- 15-16 let
- 17-18 let
- více než 18 let

Tabulka č. 23: Věk (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 23	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
15-16 let	28	18
17-18 let	51	34
Více než 18 let	73	48
Celkem	152	100

Věkové rozdělení dotazovaných je tedy následující – 73 dotazovaných mělo více než 18 let; 51 dotazovaných uvádělo, že má 17-18 let a pouhých 28 dotazovaných se pohybovalo mezi 15-16 lety.

Otázka č. 24: Orientace. (viz Příloha č. 5)

Cílem poslední otázky je zjistit, jaké orientace jsou všichni dotazovaní. Jde o uzavřenou otázku a respondent vybírá z pěti možností, z nichž tři jsou konkrétní, jedna neurčitá a poslední možností je „nechci uvést“:

- Homosexuální
- Bisexuální
- Heterosexuální
- Jiná
- Nechci uvést

Tabulka č. 24: Orientace (zdroj: vlastní výzkum)

Otázka č. 24	Absolutní četnost n_i	Relativní četnost f_i [%]
Homosexuální	14	9
Bisexuální	34	22
Heterosexuální	97	64
Jiná	1	1
Nechci uvést	6	4
Celkem	152	100

97 respondentů označilo svou orientaci jako heterosexuální. Objevilo se však i poměrně vysoké číslo bisexuálů (34 respondentů) a homosexuálů (14 respondentů). 6 osob nechtělo svou orientaci uvést a jeden dotazovaný uvedl svou orientaci jako „jinou“.

5 DISKUZE

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 152 osob, z čehož bylo 84 % žen a 16 % mužů, což je možná způsobeno tím, že na vybraných školách studují převážně ženy a dívky (viz. tab. 22, graf. 22). Ze všech respondentů bylo 18 % ve věku 15-16 let, 34 % ve věku 17-18 let a 48 % dotazovaných bylo starší 18 let (viz tab. 23, graf 23). 64 % respondentů má heterosexuální orientaci, 22 % bisexuální, a 9 % homosexuální. 4 % nechtělo svou orientaci uvést a 1 % uvedlo, že má orientaci jinou, než uvedenou v ostatních možnostech (viz tab. 24, graf 24).

V rámci informovanosti, kterou mají dnešní studenti středních škol, bylo zjištěno, že 75 % respondentů zná správnou zkratku, která se používá pro sexuální menšiny (viz tab. 1, graf 1). Další všeobecně známou informací je „čtyřprocentní“ část společnosti. Tento fakt však zná pouze 39 % všech dotazovaných, což je pro dnešní společnost dost malé číslo, ještě navíc z důvodu „nové“ generace, kteří odpovídali na tento dotazník (viz tab. 2, graf 2). O existenci Mezinárodního dne proti homofobii ví 45 % dotazovaných. Další hodně často volenou možností byla možnost 14. 7., kterou zvolilo 32 % dotazovaných (viz tab. 3, graf 3). Jedinou otázkou, která byla otevřená a zároveň informačního rázu, byla otázka ohledně definice coming outu, kdy neuvěřitelných 50 % všech respondentů odpovědělo, že buď neví, co to je anebo neví, jak to vysvětlit. Na dnešní společnost je tento výsledek velmi znepokojivý a mělo by se o tomto tématu na školách více mluvit (viz tab. 4, graf 4). Pochod Prague Pride zná nebo o něm alespoň slyšelo 80 % respondentů (viz tab. 19, graf 19). Zúčastnilo se ho 9 % dotazovaných, 38 % na pochodu hrdosti nebylo, ale chtěli by. Zbytek (53 %) zvolilo možnost „Ne, ani nechci“ (viz tab. 20, graf 20).

Další částí byly otázky týkající se LGBT života u dotazovaných. 30 % respondentů se o této menšině dozvědělo z vlastní zkušenosti, 27 % ve škole a 26 % o této menšině ví od rodiny či přátel (viz tab. 5, graf 5). 82 % všech dotazovaných má ve svém okolí někoho z LGBT menšiny (viz tab. 6, graf 6). 77 % má kamaráda či kamarádku z této menšiny, 11,5 % kolegu či kolegyni a 17 respondentů má LGBT jedince v rodině (viz tab. 7, graf 7). 86 % dotazovaných by se někomu svěřili, kdyby do této menšiny patřili (viz tab. 8, graf 8). 50 % by se svěřilo přátelům a 41 % rodině (viz tab. 9, graf 9). 86 % dotazovaných se setkala s diskriminací sexuálních menšin (viz tab. 12, graf 12). 45 % se s diskriminací setkala na veřejnosti a ulici, 27 % ve škole a neuvěřitelných 16 % v rodině, 7 % na pracovišti, 4 % zvolily možnost „Jiné“,

z nichž 10 osob se s diskriminací setkalo na internetu a jeden člověk dokonce u lékaře (viz tab. 13, graf 13).

Dalšími otázkami byly otázky postojové a názorové. Jednou z nich byla otázka, zjišťující postoj k homosexuálnímu manželství, kdy 87 % respondentů je pro, aby měli homosexuálové právo na plnohodnotnou svatbu (viz tab. 10, graf 10). Další otázka je zaměřena na právo homosexuálních párů adoptovat si dítě, kdy 75 % dotazovaných odpovědělo kladně (viz tab. 11, graf 11). 91 % všech dotazovaných, což odpovídá přesně 138 respondentům, si myslí, že bisexualita existuje (viz tab. 14, graf 14). 89 % toleruje některá z partnerských soužití této menšiny (viz tab. 15, graf 15), 91 % toleruje jak mužské, tak ženské homosexuální páry, 6 % toleruje pouze páry ženské a 3 % páry mužské (viz tab. 16, graf 16). Homosexuálně zaměřené osoby na první pohled údajně pozná 62 %, záporně odpovědělo 38 %. U této otázky jsou také lehce znepokojivé výsledky, jelikož je vidět, že i na dnešní „novou“ generaci působí společenské předsudky a gay musí být nutně zženštilý, naopak lesba je „tvrdá“ a mužná (viz tab. 17, graf 17). Až neuvěřitelným 93 % všech dotazovaných nevdá pohled na projevy lásky a náklonnosti homosexuálních párů na veřejnosti (viz tab. 18, graf 18). 58 % všech respondentů se nápad pražského pochodu hrdosti nápad líbí, 35 % je to jedno a 7 % dotazovaných to přijde jako hloupý nápad (viz tab. 21, graf 21).

V porovnání s výzkumem Rovnost je cool z roku 2007 je vidět poměrně značná změna v přístupu k lidem s odlišnou sexuální orientací (co se týče LGB osob). V mém výzkumu nebyly otázky, které by se přímo zaměřovaly na transsexuální menšinu, ale myslím, že zde by byly výsledky bohužel stále znepokojivé. Pokud jde ale o homosexuální osoby, ve výzkumu z roku 2007 mělo 20 % respondentů velmi negativní postoj a 34 % dotazovaných spíše negativní postoj k těmto lidem. Z mého výzkumu je vidět, že jsou výsledky mnohem uspokojivější, jelikož 114 z 152 dotazovaných má homosexuálního kamaráda či kamarádku.

Dalším výzkumem, který uvádím ve své práci, je výzkum z roku 2010. V porovnání s tímto výzkumem jsou naopak mé výsledky znepokojující, jelikož výzkum psycholožky Olgy Pechové uvádí, že 68 z 330 dotazovaných (20 %) se setkalo s diskriminací. V mém výzkumu je toto procento až neuvěřitelných 86 %.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem věnovala pozornost základním pojmům, které se týkají LGBT menšiny, například sexuální chování, identifikace, sexuální deviace, zkratka LGBT, apod. Dále zde rozebírám historii sexuálních menšin, symboly a vlajky hrdosti. Dalším tématem je diskriminace, homofobie a dále také antidiskriminační zákon, registrované partnerství a adopce homosexuály.

Cílem teoretické části bakalářské práce bylo definovat základní pojmy, které souvisí s tímto tématem a také přinést dnešní „nové“ generaci informace o této problematice.

Cílem praktické části bakalářské práce bylo zjistit, jak moc jsou dnešní studenti středních škol informováni v této problematice a jaké mají postoje a názory na určitá dílčí témata LGBT menšiny.

K dosažení výše zmíněných cílů bylo použito množství informačních zdrojů, ať v psané či elektronické formě a dotazníkové šetření, které vyplnilo celkem 152 respondentů z různých škol. Při studiu těchto odborných pramenů jsem se dozvěděla spoustu nových informací a poznatků, díky kterým jsem si obohatila svou znalost LGBT témata. Bohužel i v letošním roce 2017 existuje obrovské procento osob, i mezi mladšími osobami, kteří jsou stále homofobní či netolerantní.

SOUHRN

Odlišná sexuální orientace neznamena, že je někdo jiný nebo divný. Znamená to, že je dotyčná osoba výjimečná a originální jako každý jiný jedinec. Proto by všichni měli být hrdí na to, jací jsou bez ohledu na národnost, barvu kůže, náboženství či sexuální orientaci.

Cílem teoretické části bakalářské práce je charakterizovat základní pojmosloví této problematiky a s nimi úzce související témata – coming out, homofobie, aj.

Praktická část bakalářské práce je věnována dotazníkovému šetření, kterého se zúčastnilo 152 studentů ze tří různých středních škol. Výsledky výzkumu měly zjistit, jak je informovaná dnešní středoškolská mládež a jaké názory a postoje mají na určitá související témata.

Klíčová slova:

Sexuální orientace, sexuální identifikace, sexualita, homosexualita, bisexualita, transsexualita, sexuální chování, sexuální deviace, LGBT, symboly hrdosti, homofobie, antidiskriminační zákon, coming out, registrované partnerství, adopce.

SUMMARY

Different sexual orientation doesn't mean that someone is different or weird. It means that the person is exceptional and original as any other individual. Therefore, everyone should be proud of what they are, regardless nationality, skin color, religion or sexual orientation.

Object of the theoretical part of the bachelor work is to characterize the basic terminology of this issue and closely related topics – coming out, homophobia, etc.

The practical part of the bachelor work is devoted to the questionnaire survey, which was participated by 152 students from three different high schools. Results of the research were to find out how today's high school youth are informed and what opinions and attitudes they have on certain related topics.

Key words:

Sexual orientation, sexual identity, sexuality, homosexuality, bisexuality, transsexuality, sexual behavior, sexual deviation, LGBT, pride symbols, homophobia, antidiscrimination law, coming out, registered partnership, adoption.

REFERENČNÍ SEZNAM

Právní předpisy a zákony

1. Zákon č. 198/2009 Sb. o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (antidiskriminační zákon)
2. Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů
3. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Monografie a časopisy

1. CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T., *Sexuologický slovník*. Praha: Grada, 1994. ISBN 80-7169-115-1.
2. JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.
3. BRZEK, A., PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J. *Třetí pohlaví?* Praha: Scienta Medica, 1992. ISBN 80-85526-03-4.
4. JANOŠOVÁ, P. *Homosexualita v názorech současné společnosti*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-954-5.
5. FAFEJTA, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*. Věrovany: Jan Piskiewicz, 2004. ISBN 80-8676-806-6.
6. PROCHÁZKA, Ivo. *Coming out: průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe* [online]. Brno: STUD Brno, 2002. ISBN 80-238-8850-1. Dostupné na: <http://www.gejt.cz/images/stories/dokumenty/cteni/comingout2002.pdf>
7. PAVLOVSKÝ, P. a kol. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4332-5.
8. WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-736-7419-9.
9. JANÍKOVÁ, H. *Sexuální úchytky, deviace a aberace* [online]. 2. rozšířené a upravené vydání. Benepal, a. s., 2012. Dostupné na: http://www.benepal.cz/files/project_1_file/SEXUALNI-DEVIACE.PDF

10. FANEL, Jiří. *Gay historie*. Praha: Dauphin, 2000. ISBN 80-7272-010-4.
11. FREUD, Sigmund. *Spisy z let 1904-1905*. Praha: Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, 2000. ISBN 80-86123-16-2.
12. WEISS, Petr a kol. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.
13. Human kinetics. *Health and wellness for life* [online]. Champaign: Human kinetics, 2009. ISBN 0-7360-6850-3. Dostupné na: https://books.google.cz/books?id=2GZ7N4wOeGYC&pg=PA193&lpg=PA193&dq=Health+and+Wellness+for+Life+lidia+carlton&source=bl&ots=HGlrZIIJl&sig=VKK9iQp_As7ol-cxmG2luq2rmj4&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEWjiquqxrBUAhVGPxOKHeeyAe4Q6AEIKDAA#v=onepage&q&f=false
14. ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuologie (nejen) pro lékaře*. Brno: CERM, 2003. ISBN 80-7204-264-5.
15. GARNETS, Linda D., KIMMEL, Douglas C. *Psychological perspectives on lesbian, gay and bisexual experiences* [online]. 2. vyd. New York: Columbia University Press, 2003. ISBN 0-231-12413-9. Dostupné na: https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=Cr77KRy3QSkC&oi=fnd&pg=PR7&dq=Psychological+Perspectives+on+Lesbian,+Gay,+and+Bisexual+Experiences.&ots=R84O9uCS3b&sig=aB15swk0EuBXYTZcgJ_o93RyYSY&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
16. KOUCKÁ, Pavla. Existuje bisexualita? *Psychologie dnes* [online]. 2006, roč. 12, čís. 7/8, s. 29. ISSN 1212-9607. Dostupné na: <http://www.portal.cz/casopisy/pd/ukazky/existuje-bisexualita-/9800/>
17. WEISE, Elizabeth R. *Closer to home: Bisexuality and feminism*. Seattle: Seal Press, 1992. ISBN 978-1878067173.
18. KUBÍK, J., CHOCHOLA, J. To, že nikomu nic nevaším, je bezvadná věc, říká Václav Fisher. *Mladá fronta DNES* [online]. 1. 9. 1999. Dostupné na: http://zpravy.idnes.cz/to-ze-nikomu-nevadim-je-bezvadna-vec-rika-vaclav-fischer-pi8-/domaci.aspx?c=990831_203151_domaci_itu
19. BOBEK, M., BOUČKOVÁ, P., KÜHN, Z. *Rovnost a diskriminace*. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-584-1.

20. BLÁHA, Milan. *Internalizovaná homofobie* [online]. Havlíčkův Brod: 2006. Dostupné na: <http://www.004.cz/storage/milanblaha-soc.pdf>
21. STEHLÍKOVÁ, D., PROCHÁZKA, I., HROMADA, J. *Homosexualita, společnost a AIDS v ČR*. Praha: Orbis, 1995.
22. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativní výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-24713-69-4.
23. Vláda České republiky. *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgenderové menšiny v ČR* [online]. 2007. Dostupné na: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/ANALYZA_final.pdf
24. PECHOVÁ, Olga. Diskriminace na základě sexuální orientace, výzkumná studie. *Elektronický časopis „psychologie“* [online]. 2009, roč. 3, čís. 3. Dostupné na: <http://e-psycholog.eu/clanek/61>

Internetové stránky

1. http://www.transsexualita.cz/?page_id=51
2. <https://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>
3. <http://www.lui.cz/co-se-deje/item/2918-%C5%BEE-pr%C3%BD-jsme-4-men%C5%A1ina>
4. <http://www.translide.cz>
5. <http://gay.iniciativa.cz/www/index.php?page=clanek&id=5>
6. <http://www.stud.cz/o-nas.html>
7. <http://www.elnadruhou.cz/cz/o-nas/>
8. https://www.praguepride.cz/?page_id=50
9. <https://www.theodysseyonline.com/9-queer-pride-flags-that-you-probably-didnt-know-about>
10. <http://www.pride.com/bisexual/2015/5/15/6-facts-you-never-knew-about-bisexual-flag-yes-there-one>
11. www.pinterest.com

12. [https://is.muni.cz/el/1423/jaro2010/PSY118/um/narativne_orientovany_vyzkum -
_ukazka_aplikace_JS_10.ppt](https://is.muni.cz/el/1423/jaro2010/PSY118/um/narativne_orientovany_vyzkum_-_ukazka_aplikace_JS_10.ppt)
13. <http://www.004.cz/druhy-homosexuality>
14. www.wikipedia.org
15. http://moodle.fhs.cuni.cz/pluginfile.php/43108/mod_resource/content/6/Sexu%C3%A1ln%C3%AD%20orientace_14.pdf
16. <http://www.algbtical.org/2A%20SYMBOLS.htm>
17. <http://www.bivisibilityday.com/>
18. <http://www.dama.cz/trendy/23-bisexualnich-celebrit-ktere-hollywoodske-hvezdy-miluji-jak-muze-tak-zeny-24728>
19. <http://www.lesbiannews.com/a-bisexual-affair-frida-kahlo-and-josephine-baker/>
20. https://www.jsns.cz/data/jsns/files/pdf/rovnost_je_cool_ss_fin.pdf
21. <http://slovník-cizích-slov.abz.cz/web.php/slovo/bifobie>
22. <http://iamqueer.huu.cz/menu/coming-out/pet-kroku-ke-coming-outu>
23. <https://www.novinky.cz/domaci/178697-registrovane-partnerstvi-v-cesku-uzavrelo-uz-pres-1-600-homosexuvalu.html>
24. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/grafika-registrovana-partnerstvi/r~5fb3d54aec4811e6b0800025900fea04/>
25. <https://is.muni.cz/do/1499/el/estud/prif/ps09/antropol/web/slovník.html>
26. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/gayove-a-lesby-v-registrovanem-partnerstvi-si-mohou-individu/r~aeed37103d2911e69d46002590604f2e/?redirected=1496933283>

Seznam použitých symbolů a zkratek

%	procento
§	paragraf
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
f_i	relativní četnost
FtM	Female to male
GI	Gay iniciativa
LGB	Lesbian Gay Bisexual community
LGBT	Lesbian Gay Bisexual Transgender community
LGBTQ	Lesbian Gay Bisexual Transgender Queer community
MtF	Male to female
n_i	absolutní četnost
obr.	obrázek
roč.	ročník
s.	strana
Sb.	sbírky
SOHO	Sdružení organizací homosexuálních občanů
tab.	tabulka
tzv.	tak zvaný
vyd.	vydání

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Vlajka tzv. Lipstick Lesbians

Obrázek č. 2: Vlajka LGBT komunity

Obrázek č. 3: Vlajka bisexuálů

Obrázek č. 4: Vlajka transsexuálů

Obrázek č. 5: Vlajka intersexuálů

Obrázek č. 6: Vlajka pansexuálů

Obrázek č. 7: Vlajka asexuálů

Obrázek č. 8: Kinseyho stupnice

Obrázek č. 9: Stormsova teorie sexuální orientace

Obrázek č. 10: Bisexuální symboly hrdosti

Graf č. 1: Zkratka sexuálních menšin

Graf č. 2: Procentuální zastoupení homosexuálů ve světě

Graf č. 3: Mezinárodní den proti homofobii

Graf č. 4: Coming out

Graf č. 5: Zdroj informací

Graf č. 6: Přítomnost LGBT jedince v okolí

Graf č. 7: Přítomnost LGBT jedince v okolí

Graf č. 8: Důvěra a coming out

Graf č. 9: Důvěra a coming out

Graf č. 10: Manželství homosexuálů

Graf č. 11: Adopce homosexuály

Graf č. 12: Diskriminace

Graf č. 13: Diskriminace

Graf č. 14: Existence bisexuality

..

Graf č. 15: Partnerské soužití

Graf č. 16: Partnerské soužití

Graf č. 17: Rozpoznání homosexuálních lidí

Graf č. 18: Veřejné projevy lásky

Graf č. 19: Prague Pride

Graf č. 20: Účast na Prague Pride

Graf č. 21: Názor na Prague Pride

Graf č. 22: Pohlaví

Graf č. 23: Věk

Graf č. 24: Orientace

Seznam tabulek

Teoretická část

Tabulka č. 1: Odhady četnosti jevů v populaci

Tabulka č. 2: Věk, kdy došlo k rozpoznání homosexuální orientace u mužů

Tabulka č. 3: Počet uzavřených registrovaných partnerství

Tabulka č. 4: Legislativa LGBT komunity v Evropě

Praktická část

Tabulka č. 1: Zkratka sexuálních menšin

Tabulka č. 2: Procentuální zastoupení homosexuálů ve světě

Tabulka č. 3: Mezinárodní den proti homofobii

Tabulka č. 4: Coming out

Tabulka č. 5: Zdroj informací

Tabulka č. 6: Přítomnost LGBT jedince v okolí

Tabulka č. 7: Přítomnost LGBT jedince v okolí

Tabulka č. 8: Důvěra a coming out

Tabulka č. 9: Důvěra a coming out

Tabulka č. 10: Manželství homosexuálů

Tabulka č. 11: Adopce homosexuály

Tabulka č. 12: Diskriminace

Tabulka č. 13: Diskriminace

Tabulka č. 14: Existence bisexuality

Tabulka č. 15: Partnerské soužití

Tabulka č. 16: Partnerské soužití

Tabulka č. 17: Rozpoznání homosexuálních lidí

Tabulka č. 18: Veřejné projevy lásky

.. ~

Tabulka č. 19: Prague Pride

Tabulka č. 20: Účast na Prague Pride

Tabulka č. 21: Názor na Prague Pride

Tabulka č. 22: Pohlaví

Tabulka č. 23: Věk

Tabulka č. 24: Orientace

Seznam příloh

Příloha č. 1: Průvodní dopis

Příloha č. 2: Elektronická verze dotazníku

Příloha č. 3: Tištěná verze dotazníku

Příloha č. 4: Ukázka vyplněného dotazníku

Příloha č. 5: Grafy dotazníkového šetření